

UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinske fakultet

Innkalling til møte i programutvalg for ernæring

Tid: Onsdag 9. februar 2022 kl. 14-16

Sted: BB-bygget Grupperom 9A110bP, 9. etasje

Forfall bes meldt til e-post: marte.roska@uib.no i god tid før møtet

I: Godkjenning av innkalling og sakslisten

Vedtaksaker:

Sak 1/22: Navneendring Bachelorprogram i human ernæring

Type sak: vedtakssak

Det foreslås å endre navnet på Bachelorprogram i human ernæring til Bachelorprogram i ernæring.

Bakgrunn:

- Dagens navn kan gi et feilaktig inntrykk av at Master i human ernæring er naturlig løp videre etter fullført bachelorgrad i human ernæring
- UiT sin tilsvarende bachelor heter Bachelor i ernæring
- I programevalueringen av Bachelorprogram i human ernæring påpeker arbeidsgruppen også at navneendring bør vurderes.

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar navneendring av Bachelorprogrammet til Bachelor i ernæring. Vedtaket meldes videre til Fakultetet som tar det med i Studiekvalitetsmeldingen fra fakultetet i april/mai.*

Sak 2/22: Endring av studieløp, 3. studieår Bachelor i human ernæring

Type sak: vedtakssak

Se saksfremlegg i vedlegg 2/22-1

Vedlegg: 2/22-1

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar endret studieløp for 5. og 6. semester på Bachelorprogram i human ernæring. Endringene trer i kraft fra og med høsten 2022 og gjelder for kull 2020 og videre.*

Sak 3/22: Rapport fra arbeidsgruppe til Felles Utdanningsråd

Type sak: vedtakssak

Vedlegg: 3/22-1 og 3/22-2

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar at arbeidsgruppens rapport kan sendes til Felles utdanningsråd.*

Diskusjonssaker:

D-sak 1	<p>Elektiv periode Master i klinisk ernæring</p> <p>Oppfølging fra sak under eventuelt i PUE 15.12.21.</p> <p>Elektiv periode for Master i klinisk ernæring ligger i januar på 2.semester, og ble innført fra og med kull 21. Etter at første runde er gjennomført bør programutvalget evaluere emnetilbudet.</p> <p>I januar 2022 var det ingen studenter på kull 21 som tok emner i elektiv periode. Av 15 aktive studenter skal 10 studenter ta LAS301 og 5 studenter har fått innpasset andre emner.</p> <p>Det var ingen ernæringsstudenter representert i emnet ELMED325 Felles praksisemne i aldersmedisin, noe som er svært synd siden dette er et tverrfaglig praksisemne.</p>
D-sak 2	<p>Status og gjennomgang årlige egenvurderinger og 3.årige emnerapporter</p> <p>Årlige egenvurderinger, høstsemesteret 2021: NUCLI351 NUCLI353 NUCLI355 NUTR203/NUTR203A NUTR230 ELMED325</p> <p>3. årige emneevalueringer, høstsemesteret 2021: NUTR245 NUTR230 NUCLI353 NUCLI355 NUTRANA NUTRFYS HELVIT300 NUTR203 NUTR203A</p>

	<p>Planlagte 3. årige emneevalueringer for våren 2022:</p> <p>NUTR100 NUTR115 NUTR150 NUTR204 NUTR204A NUTR246 NUCLI352 ELMED325 ELMED326 NUCLI390A INTH360 MEDSTA</p> <p>Vedlegg D2-1: Brev fra Fakultetet angående 3. årige emneevalueringer Vedlegg D2-2 til D2-16: Egenvurderinger og emneevalueringer for høsten 21</p>
D-sak 3	<p>Undervisningsseminar våren 2022</p> <p>Det er ønskelig å arrangere et undervisningsseminar for alle med emneansvar på bachelor i human ernæring og master i klinisk ernæring våren 2022. Fokuset for seminaret vil være RETHOS implementeringen og å sikre at det er en naturlig progresjon mellom emnene etter at RETHOS er implementert.</p>

Orienteringssaker:

O-sak 1	<p>Universell utforming - krav</p> <p>UiB har en lovpålagt plikt til å sørge for at læringsressurser og informasjon til studentene våre er utformet på en slik måte at innholdet er tilgjengelig for alle uavhengig av funksjonsevne og behov. Plikten omfatter nettsider, læringsplattform, digitale læremidler, digital eksamen og øvrige digitale læringsverktøy. UiB Læringslab har laget en ressurside på Mitt UiB der ansatte kan lære mer om dette og veiledes i hvordan man kan gjøre læringsressurser universelt utformede.</p> <p>Fakultetet har kontaktet SA om utfordringer knyttet til å måtte tilgjengeliggjøre alle læringsressurser i studieprogram som i praksis ikke er åpne for studenter med f.eks. sterk synshemming. Vi avventer videre oppfølging og dialog om dette.</p> <p>Relevante lenker: Nye krav til universell utforming av IKT - Universell utforming av læringsmiljø - Universell utforming - Universell.no Zoom og Teams - Universell utforming - Fagområder - Universell.no</p>
------------	---

O-sak 2	<p>Tosensor-ordningen - status</p> <p>Regjeringen vil foreslå for Stortinget at innføringen av kravet om to sensorer ved eksamen ved universiteter og høyskoler utsettes til etter at ny lov om universiteter og høyskoler er lagt frem for Stortinget i 2023.</p> <p>Regjeringen vil utsette innføringen av to sensorer ved eksamen - regjeringen.no</p>
O-sak 3	<p>Nokut tilsyn - kvalitetssystemet</p> <p>Våren 2022 setter Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) i gang arbeidet med periodisk tilsyn med Universitetet i Bergens systematiske kvalitetsarbeid for utdanningene.</p> <p>Målet med systemtilsyn er todelt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Å kontrollere at institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid oppfyller gjeldende krav i lov og forskrifter. 2. Å stimulere institusjonene til å videreutvikle sitt systematiske kvalitetsarbeid. <p>Tilsynet skal synliggjøre styrker og avdekke</p> <p>Se mer informasjon i vedlagt brev fra fakultetet.</p> <p>Kvalitetssystem for utdanning ved UiB: Kvalitetssystem for utdanning ved UiB Studiekvalitet UiB</p> <p>Vedlegg O3-1 og O3-2</p>
O-sak 4	<p>Brev fra fakultetet angående vårsemesteret 2022</p> <p>Det må i størst mulig grad legges til rette for at studenter kan gjennomføre obligatoriske krav på alternative måter innen de ordinære rammene for vårsemesteret, dersom det oppstår behov for det. Se UiBs midlertidige koronaforskrift.</p> <p>Emneansvarlig må formidle tydelig hvilke aktiviteter som er obligatoriske, og hvordan studentene selv har ansvar for å ta kontakt i god tid ved sykdom eller karantene slik at det er mulig å tilrettelegge for gjentak. Sykdomsrelatert fravær gir ikke rett til fritak fra obligatoriske krav, og fravær over en viss grense vil allikevel kunne medføre at studenten ikke har rett til å avlegge eksamen.</p> <p>Det medisinske fakultet sine midlertidige tillegg i vårt utfyllende reglement sier også at studenter som har sykdomsrelatert fravær på enten ordinær eller ny eksamen har rett til en tredje vurdering for å unngå forsinkelser i progresjon.</p> <p>Vedlegg O4-1</p>
O-sak 5	<p>Status internasjonalisering</p> <p>Våren 2022: Antall utreisende: 5: 4 ved Harokopio (Hellas) og 1 ved Wageningen (Nederland) Antall innreisende (som tar ernæringsemner): 6 studenter</p> <p>Høsten 2022: Antall søknader om utveksling: 8 søknader om utveksling høsten 22.</p>

UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinske fakultet

O-sak 6	Mentorordning - status
O-sak 7	Åpen dag 2022 – fysisk arrangement avlyst.
O-sak 8	Programutvalgsseminar 9.mars kl. 11:30 til 16:00, Scandic Ørnen. Tittelen på seminaret er denne gang « <i>Kompetanseløft for utdanning: Hva, hvorfor og hvordan?</i> ». Monika Kvernenes fra fakultetets Enhet for læring vil holde et innlegg og en workshop med temaet «Hvordan komme i gang med utviklings- eller forskningsprosjekter på utdanningsfeltet», og vi vil også få høre fra fagmiljø som har fått tilslag på DIKU-søknader den siste tiden. Påmeldingsskjema finner dere her .
O-sak 9	Årlig Egenvurdering fra programutvalgene for 2021 Frist 1. april 2022. Dialogmøte mellom fakultetene og programutvalgene i studieledelsen 11.mai Vedlegg O9-1
Dato for neste møte i PUE: Onsdag 23.mars kl. 13:00 – 15:00	

Saker meldt inn fra studentrepresentanter

Eventuelt

Hanne Rosendahl-Riise
leder

Marte Bjerke Roska
sekretær

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakultet

Sak nr.: 2/22

**Programutvalg
ernæring**
Møte: 9. februar 2022

Endring av studieløp, 3. studieår bachelorprogram i human ernæring

Bakgrunn for saken:

Med bakgrunn i nedlegges av NUTR220 med virkning fra høsten 2022 og en økning av antall uker med praksis i NUTR246 i henhold til RETHOS, er det nødvendig med en revidering av studieløpet i 3.studieår. Følgende struktur foreslås derfor fra høsten 2022:

5.semester	NUTR230: Metodar i ernæringsforskning 10 stp	NUTR2xx: Ernæring, helse og sykdom på individ- og samfunnsnivå 15 stp	NUTR290: Bacheloroppgåve 5 stp
6.semester	NUTR290 (forts.): Bacheloroppgåve 10 stp	NUTR2xx: Innføring i medisinsk ernæringsbehandling (inkl. 4 uker praksis) 15 stp	BIO307A: Næringsmiddel- toksikologi 5 stp

Nye emnebeskrivelser og navneendring blir vedtakssak i PUE i mars.
Siste eksamen i dagens NUTR220 vil være høsten 2022.

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar endret studieløp for 5. og 6. semester på Bachelorprogram i human ernæring. Endringene trer i kraft fra og med høsten 2022 og gjelder for kull 2020 og videre.*

Dato: 01.02.2022

Felles utdanningsråd Sak HUS-HDS-UIB/MED 18.02.21

Arbeidsgruppens medlemmer: Hanne Rosendahl-Riise (Leder av programutvalget ernæring/leder av gruppen), Inger Beate Tveit (studentrepresentant, master i klinisk ernæring), Ottar Nygård (professor i ernæring, K2), Ida Kristine Sangnes (forskningskoordinator, HDS), Mona Kleiven (klinisk ernæringsfysiolog, Seksjon for klinisk ernæring, HUS), Siri Sagen Trosvik (studiekonsulten ernæring)

Nedenfor følger svar på punkter som skissert i sak HUS-HDS/MED 18.02.21.

1. Utarbeide en plan for klinisk undervisning og praksis i tråd med ny nasjonal retningslinje for utdanningen, som sikrer studentenes forventede læringsutbytte i studiet og tar hensyn til forventet antall studenter (normtall og evt. overbooking) og tilgjengelige ressurser både ved fakultetet og i foretakene.

Alle emner der praksis inngår er revidert i henhold til RETHOS-krav. Plan for å utvide antall praksisuker er vedlagt. Kravet i henhold til RETHOS er 14 uker praksis i løpet av 5 års studieløp, slik at her er vi innenfor kravene.

De mest omfattende endringene er mtp praksis i primærhelsetjenesten, der RETHOS setter krav til 4 uker. Tilbakemeldingen fra Bergen kommune, er at de ønsker at praksisperioden er sammenhengende. 4 ukers praksis vil bli implementert fra våren 2024, når bachelorkull -21 går på sitt 6.semester. Vi har 34 plasser på bachelorprogrammet i human ernæring.

RETHOS setter også krav til utvidelse av praksis i spesialisthelsetjenesten, med en økning fra 4 til 6 uker sammenhengende praksis. Tidligere inngikk praksis i spesialisthelsetjenesten som en del av masteroppgaven på 60 stp, men med økning i antall praksisuker har vi gjort endringer i studieløpet på master i klinisk ernæring, og 6 ukers praksis har nå blitt et eget 10 stp emne (NUCLI356). Alle foretakene er varslet om denne endringen som trer i kraft studieåret 2022/2023. Utfordringen pr i dag er at vi har fast avtale om 19 praksisplasser i spesialisthelsetjenesten, men har 25 studieplasser på master i klinisk ernæring.

2. Vurdere nye og pragmatiske måter å gjennomføre klinisk undervisning og praksis på, både i spesialisthelsetjenesten og i kommunehelsetjenesten – og gjerne i et samarbeid/ med kombinasjoner av praksis mellom de ulike arenaene i helsetjenesten.

Høsten 2021 ble det sendt inn en søknad til HkDir (tidligere DIKU; søknaden legges ved) innen programmet studentaktiv læring. Samarbeidspartnere i søknaden var Seksjon for ernæring v/UiB, Bergen kommune, Enhet for læring, TVEPS og andre partnere med pedagogisk kompetanse fra UiB. Prosjektet har nå fått tildelt 5 millioner kroner i prosjektperioden 2022-2024. Prosjektet ledes av programutvalgsleder for ernæring, Hanne Rosendahl-Riise.

Kort oppsummert, for å løse utfordringen med manglende veiledere med ernæringsfaglig kompetanse i primærhelsetjenesten, utarbeidet vi en modell for medstudentveiledning. Dette innebærer at to og to studenter er utplassert ved samme praksisplass, og veileder hverandre

Dato: 01.02.2022

(peer-peer learning). Denne modellen ser vi også for oss å implementere i praksisperioder i spesialisthelsetjenesten der veilederressurser også er knappe.

Parallelt har en arbeidsgruppe bestående av programutvalgsleder, professor emeritus Anders Bærheim og to masterstudenter i klinisk ernæring revidert et verktøy for klinisk vurdering av studenter i praksis. Verktøyet heter Mini-CEX, og er et validert og velutprøvd verktøy i medisinstudier verden over. Scoring med 8 Mini-CEX i løpet av et studieløp tilsvarer en OSKE-eksamen som de pr i dag bruker på medisinstudier ved Universitetet i Bergen. Mini-CEX ernæring har vært igjennom en bred delphi-prosess i de tre utdanningsinstitusjonene der det utdannes kliniske ernæringsfysiologer i Norge, og prøves nå ut på studenter i praksis i spesialisthelsetjenesten for masterstudenter i klinisk ernæring ved Universitetet i Oslo, Tromsø og Bergen. Målet er å kunne validere Mini-CEX ernæring.

3. Vurdere hvordan og i hvilken utstrekning kliniske læringsarenaer ved HUS og ev HDS best kan bidra i utdanningen, også med tanke på tilgjengelige veilederressurser fra egen profesjon.

Fra høsten 2021 har vi etablert jevnlige dialogmøter mellom HUS og UiB. I egen stab har vi et bindeledd mellom HDS og UiB med en 20% førsteamanuensis-stilling, der hun har hovedstillingen sin ved HDS.

Både HUS og HDS har for få ansatte kliniske ernæringsfysiologer til å kunne bidra i kliniske læringssituasjoner og veiledning i større utstrekning enn de gjør i dag. En økning til 25 studieplasser på master i klinisk ernæring vil i stor grad utfordre mulighetsrommet de neste årene.

Samtidig har nye avtaler blitt inngått, og viser viktigheten et godt samarbeid mellom UiB, HDS og HUS er når det gjelder utdanning – jfr. [retningslinjene for utdanningssamarbeid \(nivå3\)](#)

Arbeidsgruppen presiserer at dette er viktig og at alle foretakene – ikke bare HUS og HDS – må vurdere muligheter for å bidra til at antall praksisplasser blir dimensjonert i tråd med faktisk antall studieplasser.

4. Skissere en plan for samarbeid med kommunehelsetjenesten lokalt og regionalt, hvilke arenaer som er aktuelle å inngå samarbeid med og hvordan de skal involveres i utvikling av praksis.

Høsten 2021 ble det etablert et Utdanningsråd med Bergen og det Medisinske fakultet (representanter fra alle utdanningen), da ernæringsstudiet også er representert. Mandatet til Utdanningsrådet er at det skal være en arena for å drøfte saker og utveksle erfaringer innen utdanningsfeltet. Rådet har ansvar for å løfte frem saker av overordnet prinsipiell karakter med felles interesse innen feltet. Det skal legges vekt på gjensidig informasjonsutveksling om planer og forhold av betydning for utdanningssamarbeidet, fortrinnsvis før endelig beslutning treffes i partenes beslutningsorganer. Rådet skal selv gjøre vurdering av satsingsområder og initiere, følge opp og evaluere tiltak. Det skal gjøres en årlig vurdering av hvordan samarbeidsavtalen mellom partene fungerer. Her har overordnet behov for praksisplasser og dialog med ulike enhetsledere i Bergen kommune blitt initiert.

Dato: 01.02.2022

Overordnet er det inngått en samarbeidsavtale mellom Bergen kommune og det Medisinske fakultet om samarbeid om utdanning og praksis jfr [Samarbeidsavtale Bergen kommune og Med.fak.](#)

Vi jobber nå med å inngå underavtaler med praksiskommuner som pr nå inkluderer Bergen kommune med også andre vestlandskommuner slik som Sandes kommune. Målet er å etablere et fast antall praksisplasser pr år som skaper forutsigbarhet for UiB og praksiskommunene. Vi er i startgropen med å etablere et årlig veilederseminar for alle praksisveiledere (både ansatt i spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten), med pedagogisk påfyll og annen tematikk som vil heve veilederkompetansen, bedre dialog og gi en mer enhetlig praksis uavhengig av praksisarena.

Dato: 01.02.2022

Vedlegg:Oversikt over praksis på bachelor i human ernæring og master i klinisk ernæring. Det er 34 studieplasser på bachelorprogrammet og 25 plasser på masterprogrammet.

Semester	Emne	Type praksis	Før våren 2021 (uker)	Etter våren 2021 (uker)	Kommentarer
Bachelor human ernæring					
1					
2	Nutr100	Hospitering	0,2	0,2	1 dag med KEF
3	Nutr150	Storkjøkken			
4					
5	Nutr245	TVEPS	0,2	0,8	TVEPS og andre arenaer
6	Nutr246	Kommunal	2	4	Sammenhengende. Kommuner: Bergen, Bjørnafjorden, Øygarden, Askøy, Hallingdal, Lillehammer, Sunnfjord, Stavanger og Sandes
Master i klinisk ernæring					
1	NUCLI 351 og NUCLI 353		2	2	2 x1 uke på samme post
2	NUCLI352		1	1	
3	NUCLI 356	Desentralisert, spesialisthelsetjenesten	4	6	Sammenhengende i løpet av 3. og 4.semester. Voss, Førde, SUS og Hugesund. Særplasser v/HUS og HDS.
4					
Totalsum			9,4	15,2	

TVEPS: tverrprofesjonell samarbeidslæring

Prosjektbeskrivelse - Program for studentaktiv læring 2021

MEST-ERN: Medstudentveiledning og -vurdering i ernæringspraksis

Relevans, bakgrunn og behov

Praksis skal bidra til å styrke studentenes kliniske kompetanse, profesjonelle identitet, samarbeidsevne og trygghet på arbeidsplassen. To sentrale utfordringer som legger begrensninger på praksiskvaliteten i utdanningen av klinisk ernæringsfysiologer, er mangelen på kliniske ernæringsfysiologer som kan fungere som veiledere for ernæringsstudentene og manglende verktøy for vurdering av ernæringsstudenters kliniske kompetanse i forbindelse med praksis.

Når nye nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS) (1) innføres fra 2021 vil kravet om praksis i utdanningen av kliniske ernæringsfysiologer øke. Grunnet lav dekning av kliniske ernæringsfysiologer i helsetjenesten vil det bli en utfordring å sikre godt læringsutbytte for studenter i praksis. Tradisjonen med veiledet klinisk praksis etter "mester-svenn"-prinsippet, der klinisk kompetanse, profesjonsutvikling og trygghet læres gjennom tett oppfølging og av faglig veileder på arbeidsplassen utfordres. Det er derfor behov for å tenke nytt om hvordan studentene kan sikres forsvarlig oppfølging i praksis.

Gjennom prosjektet: "MEST-ERN: Medstudentveiledning og -vurdering i ernæringspraksis" vil vi utvikle en modell for medstudentveiledning og -vurdering for ernæringsstudenter i praksis i primærhelsetjenesten. Målet er at studentene skal trenes og trygges i medstudentveiledning og dermed hjelpe hverandre å bli tryggere i profesjonsrollen, i kliniske problemstillinger, i samarbeid og på arbeidsplassene de utplasseres på. Praksismodellen har som forutsetning at studentene skal kunne veilede hverandre uten at klinisk ernæringsfysiolog er fysisk til stede på praksisarenaen. Modellen vil suppleres med øvrige studentaktive læringsformer.

Formålet med prosjektet er å utvikle, prøve ut, evaluere og ta i bruk studentaktive læringsformer som legger til rette for bruk av medstudentveiledning i klinisk praksis. Vil heve kvaliteten på praksis gjennom å utvikle studentens:

- Evne til å anvende kunnskap i klinisk praksis
- Profesjonelle identitet
- Evne til å vurdere egen og andres kliniske kompetanse
- Veiledningsferdigheter

Ernæringsstudiet ved Universitetet i Bergen (UiB) følger 3+2 modellen med fokus på grunnutdanning i human ernæring på bachelornivå og klinisk ernæring på masternivå, og gir autorisasjon som helsepersonell. Per 2021 har vi 34 studieplasser på bachelor i human ernæring. I løpet av 6. semester gjennomføres to sammenhengende uker med observasjonspraksis i primærhelsetjenesten. Studentene utplasseres i grupper på 2-4 på ulike arenaer som sykehjem, helsestasjon og frisklivssentral. I løpet av praksis skal studentene lage kostholdsplan for behandling av overvekt, diabetes eller undervekt og skrive et refleksjonsnotat. De skal også vurdere ernæring sin plass i helhetlig, tverrfaglig helsearbeid. Fra høsten 2021 skal RETHOS implementeres. Målet med RETHOS er at studentene i større grad skal forberedes på arbeidsoppgavene og arbeidsmåtene i framtidens helse- og velferdstjenester. I henhold til RETHOS økes praksis på bachelor i human ernæring fra to til fire uker våren 2024. Grunnet lav dekning av kliniske ernæringsfysiologer i primærhelsetjenesten kan vi ikke forvente at studentene i denne utplasseringen får praksisveiledning av klinisk ernæringsfysiolog på stedet. Eksempelvis er det i Bergen kommune ingen kliniske ernæringsfysiologer som jobber pasientrettet. Praksisveiledning vil derfor primært bli gitt av annet helsepersonell, med dårligere kjennskap til ernæringsutdannelsen og arbeidsoppgavene som ligger til kliniske ernæringsfysiologer i primærhelsetjenesten.

For å heve kvaliteten på praksis og sikre at studentene oppnår større læringsutbytte må vi sikre god veiledning gjennom praksis. Derfor ønsker vi å utarbeide og etablere en ny praksismodell som baserer seg på bruk av medstudentveiledning, og som tar i bruk digital fasilitering for å muliggjøre god formativ vurdering av studentene i praksis.

Ved å ta i bruk medstudentveiledning ønsker vi å øke læringsutbyttet til studentene i praksis. Studier vise at medstudentveiledning som et studentaktivt virkemiddel kan ha en rekke fordeler; studentene får trening i å observere og vurdere klinisk praksis hos andre, noe som i sin tur bidrar til økt bevissthet om egne prestasjoner og forbedringspotensialer. For å sikre målrettede observasjoner vil vi ta i bruk det validerte vurderingsskjemaet Mini-Clinical Evaluation Exercise (Mini-CEX) som et verktøy i medstudentveiledningen. Mini-CEX er et skåringskjema opprinnelig utviklet for bruk i den nasjonale autorisasjonseksamen av leger i USA (2). Mini-CEX brukes både som vurderings- og tilbakemeldingsverktøy for alle aspekter av profesjonalitet. Skjemaet er validert på norsk for medisin (3). Det pågår nå et arbeid ved Seksjon for ernæring, UiB, i samarbeid med Anders Bærheim v/Institutt for global helse og samfunnsmedisin og to masterstudenter i klinisk ernæring der Mini-CEX tilpasses for bruk i ernæringsstudiet. Sluttresultatet skal bli et validert verktøy for vurdering og tilbakemelding som kan brukes av kliniske ernæringsfysiologer i forbindelse med veiledning av ernæringsstudenter i klinisk praksis.

En viktig del av prosjektet MEST-ERN vil være å videre validere Mini-CEX som verktøy for medstudentveiledning. Vi ønsker å utvikle en digital versjon av skjemaet slik at studentene enkelt kan følge egen progresjon. Et slikt standardisert og validert verktøy vil bidra til målrettede observasjoner, fungere som støtte for medstudentveileder og være velegnet som utgangspunkt for veiledningssamtale etter at observasjoner og skåring er gjennomført. Mange har gode erfaringer med å la studenten skåre seg selv samtidig som veileder/observatør gjør det samme. Sammenligning av skåringene og eventuelle avvik vil danne utgangspunkt for diskusjon, begrunnelser og refleksjon i den påfølgende veiledningssamtalen. Det vil være behov for god opplæring av studentene i bruk av Mini-CEX før de sendes ut i praksis. Likeledes vil de trenge trening i praksisveiledning, hvordan gi konstruktive og læringsfremmende tilbakemeldinger og hvordan støtte hverandre i praksisutdanningen. Mange studenter opplever praksisstudier som en overveldende overgang fra den teoretiske delen av studiet og kan ha behov for trygging, debrief og en samtalepartner de stoler på og tør å vise seg sårbare overfor.

Mini-CEX er godt utprøvd innen andre helseprofesjonsutdanninger, særlig medisin, men vi er ikke kjent med bruken av det innen ernæringsutdanning. Både digitale læringsverktøy for vurdering og veiledning, samt medstudentveiledning gjennom bruk av Mini-CEX vil kunne overføres til klinisk praksis innen andre helseprofesjoner. Medstudentveiledning gjennom bruk av Mini-CEX i klinisk praksis vil være direkte overførbart til utdanningen av kliniske ernæringsfysiologer ved Universitetet i Oslo (UiO) og i Tromsø (UiT). Modellen som utvikles i prosjektet vil derfor være av høy relevans for andre studieprogrammer der tilgang på tilstrekkelig praksisveiledning er en utfordring.

I prosjektet MEST-ERN vil vi utvikle, prøve ut, evaluere og ta i bruk veilednings- og vurderingsformer som understøtter studentenes læring i praksisstudier. For å få dette til, vil vi ansette en person i 50% stilling (Enhet for læring) med pedagogisk fagkompetanse, som skal bidra i utviklingen av en praksismodell som bygger på forskningsbasert kunnskap om lærings- og vurderingsformer. Opplæring av ansatte ved Seksjon for ernæring tilknyttet ernæringsutdannelsen i de aktuelle lærings- og vurderingsformene vil være en del av implementeringsarbeidet knyttet til denne stillingen. Arbeidssted vil være Enhet for læring og Seksjon for ernæring for å sikre nærhet til begge miljøene.

I tillegg ønsker vi å ansette en praksiskoordinator med bakgrunn som klinisk ernæringsfysiolog i 60 % stillingsandel med delt arbeidssted mellom Bergen kommune og Seksjon for ernæring. Vi vil samarbeide med praksisansvarlige i Bergen kommune, i tillegg til Enhet for læring og Senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring (TVEPS) ved UiB. TVEPS er et samarbeid mellom en rekke fakultet ved HVL og UiB, og nær hundre ulike praksisarenaer i Bergen og omegnskommuner, med forankring på Institutt for global helse og samfunnsmedisin ved Medisinsk fakultet. TVEPS har erfaring med studentdrevet læring i klinisk

praksis og digital fasilitering. Det vil være studenter fra ernæringsstudiet med i prosjektgruppen og styringsgruppen. Flere møtepunkter gjennom prosjektet skal sikre god dialog mellom prosjektpartnere og medarbeidere.

Mål

Hovedmål

Lage en praksismodell for veiledning av ernæringsstudenter i klinisk praksis ved hjelp av standardisert medstudentveiledning.

Delmål

- Utvikle, prøve ut, evaluere og ta i bruk veilednings- og vurderingsverktøyet Mini-CEX for å understøtte læring i praksis
- Utvikle og samle læringsressurser som studentene har behov for i forberedelsene til og gjennomføring av medstudentveiledning i praksis.

Søkerinstitusjonens strategiske mål og planer

Prosjektet vil støtte opp om flere strategiske mål og prosesser:

- Ved Universitetet i Bergen er det i [strategien for 2019-2022](#) *Kunnskap som former samfunnet* lagt vekt på tilrettelegging for studentaktive lærings situasjoner som fremmer forskningsinnsikt, samhandling og læringsutbytte. For å oppnå ønsket tilrettelegging er det bygget opp kompetanse både på sentralt nivå, som UiB Læringslab, og lokalt; som [Enhet for læring](#) ved Det medisinske fakultet
- Det medisinske fakultet har de siste årene systematisk jobbet med utvikling av praksis i sin portefølje av profesjonsutdanninger innen helse, i samarbeid med praksisfeltet. Dette har både vært som ledd i oppfølging av UHR-prosjektet *Kvalitet i praksis*, NOKUTs *Operasjon praksis* og gjennom nasjonale fagorgan. Styrkingen rundt praksis i ernæring bygger på erfaringer også for andre utdanninger ved fakultetet.
- Prosjektet vil trekke veksler på DIKU-prosjektene [PROFMED](#) *Medical students professional identity formation during hospital practice* (AKTIV- 2019/10205) ved Enhet for læring/Det medisinske fakultet, og FRONESIS *Flere praksisplasser og bedre veiledning for medisinstudenter på fastlegekontorene* (PILOT-2020/10011), som er i gang ved Institutt for global helse og samfunnsmedisinske fag/Det medisinske fakultet, se nærmere omtale under.
- Vi vil gjennomføre prosjektet i et nært samarbeid og partnerskap med Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest.
- I Regionalt samarbeidsorgan for utdanning ved Helse Vest har praksisordninger for ernæringsstudiene vært på agendaen i siste periode og en ser utfordringene i praksisfeltet som noe en må jobbe med også i skjæringspunktet mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten. I [Utdanningsstrategien for Helse Vest 2019-2021](#) tydeliggjøres også nødvendig samarbeid om praksismodeller og praksisarenaer.

Bærekraft

Helseutfordringer knyttet til under-, over- og feilernæring er store nasjonale og globale samfunnsutfordringer som fører til store kostnader for samfunnet og unødvendig lidelse for den enkelte. Ernæring spiller en sentral rolle i forebygging og behandling av underernæring og i forebyggingen av ikke-smittsomme sykdommer som fedme, diabetes, hjerte-kar sykdom og kreft. FNs bærekraftsmål nr 1 – ingen sult sammenfaller økt fokus på forebygging og behandling av underernæring. FNs bærekraftsmål nr 3 vil sikre god helse og livskvalitet for alle, uansett alder. Kliniske ernæringsfysiologer er en nøkkelgruppe når det gjelder både forebygging og behandling av ernæringsrelaterte sykdommer og tilstander, inkludert flere ikke-smittsomme sykdommer. MEST-ERN vil øke kvaliteten på praksis i ernæringsutdanningen og dermed bidra til å utdanne yrkesutøvere med bedre klinisk kompetanse, profesjonalitet, evne til fornying og samarbeid. Gjennom dette prosjektet vil vi dermed få yrkesutøvere som er enda bedre rustet til å jobbe for å sikre god ernæringsstatus, helse og livskvalitet for alle, uansett alder.

Samarbeid og nyskaping

MEST-ERN vil trekke veksel på DIKU-prosjektet PROFMED (AKTIV- 2019/10205) ved Enhet for læring, hvis mål blant annet er å forbedre medisinstudenters læringsutbytte i klinisk praksis og støtte profesjonsutviklingen til studentene gjennom å bruke studentaktive læringsformer. Vi vil samarbeide med prosjektgruppen i PROFMED og dra nytte av deres erfaringer når det kommer til studentaktive metoder og digitale læringsaktiviteter knyttet til forberedelse og gjennomføring av klinisk praksis.

Dialog opprettholdes også med DIKU-prosjektet FRONESIS (PILOT-2020/10011), som er i gang ved Institutt for global helse og samfunnsmedisinske fag/Det medisinske fakultet. Som en pilotordning for kommunal praksis i helse- og sosialfagutdanningene har FRONESIS paralleller til de utfordringene ernæringsstudiene opplever.

Klinisk praksis på bachelor i human ernæring har stor variasjon i innhold og krav til studentene mellom praksisstedene. Det mangler verktøy som kan vurdere de kliniske ferdighetene til studentene. Gjennom å utvikle, prøve ut, evaluere og ta i bruk Mini-CEX som studentaktiv læringsform ønsker vi å skape et mer forutsigbart læringsutbytte fra praksis der studentene øker sin kliniske kompetanse, samarbeidsevne, profesjonalitet og trygghet på arbeidsplassen. Studentaktiv læring i forbindelse med klinisk praksis er ikke brukt innen utdanningen av kliniske ernæringsfysiologer i Norge i dag. MEST-ERN vil gjøre det mulig for studentene å få et godt læringsutbytte av klinisk praksis i primærhelsetjenesten til tross for den store mangelen på kliniske ernæringsfysiologer som veiledere ved de ulike praksisarenaene.

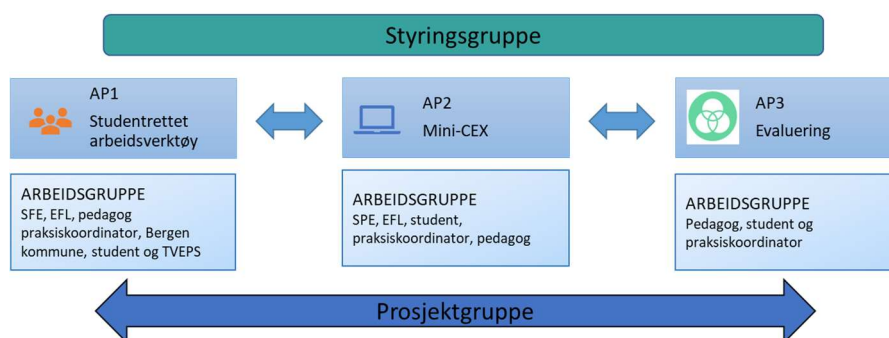
Organisering, gjennomføring og resultater

Sentrale aktører i prosjektet er Universitet i Bergen (UiB) med Klinisk institutt 1 v/Seksjon for ernæring, Enhet for læring ved Medisinske Fakultet og TVEPS, og Bergen Kommune representert gjennom byrådsavdeling for eldre, helse og frivillighet, samt byrådsavdeling for arbeid, sosial og bolig.

Det er planlagt at hver samarbeidspartner er representert i styringsgruppen. Den består av leder for Enhet for læring, praksiskoordinator fra Bergen kommune, ekstern fagfelle, leder for Kliniske Ernæringsfysiologers Forening tilsluttet Forskerforbundet (KEFF) og studentrepresentant fra Ernæringsstudentenes fagutvalg (EFU), med Seksjonsleder for Seksjon for ernæring som leder.

Prosjektgruppen består av representanter fra Seksjon for ernæring, Enhet for læring, Program for Universtetspedagogikk, Institutt for global helse og samfunnsmedisin, rådgiver ved Bergen kommune, TVEPS og studentrepresentant fra EFU, med programutvalgsleder og førsteamanuensis ved Seksjon for ernæring som leder. MEST-ERN vil organiseres i totalt tre arbeidspakker (AP). Hver AP har en arbeidsgruppe som er hentet fra prosjektgruppens medlemmer. Pedagog og praksiskoordinator som vil bli ansatt i prosjektet, skal jobbe inn i alle arbeidspakkene (se Figur 1).

Aktiviteten i AP1 skal benytte Mini-CEX som utvikles i AP2 og som videre skal evalueres i AP3.

Figur 1: En oversikt over organiseringen av prosjektet i styringsgruppe, prosjektgruppe og arbeidspakker med tilhørende arbeidsgrupper. AP: arbeidspakke; SFE: senter for ernæring; EFL: enhet for læring; TVEPS; tverrprofesjonell samarbeidslæring.

AP1: Studentrettede arbeidsverktøy til bruk før, under og etter praksis

Formålet med AP1 er trening av evne til å anvende kunnskap i klinisk praksis. Vi vil utvikle verktøy og ressurser som forbereder studentene både faglig og pedagogisk på en selvstendig rolle i praksis. Studentene har svært lite praksis tidligere i studieløpet og vil naturlig være usikre på egen rolle som veileder og profesjonsutøver. Derfor vil gjøre praksisforberedende læringsverktøy som instruksjonsvideoer, e-læringskurs og øvingsoppgaver tilgjengelig for studentene i forkant av praksis. Målet er å trygge dem i rollen som medstudentveileder og som student i klinisk praksis, samt å avklare forventninger og arbeidskrav knyttet til praksis.

Det er viktig at studentene får arenaer for faglig refleksjon underveis i praksis – med medstudenter og med praksisveileder. Derfor vil det bli lagt opp til refleksjonsgrupper underveis og gruppepraksis (2 og 2 studenter pr praksissted). Gjennom dialog vil studentene også få innsikt i læringsarenaer (se under) som de ikke har deltatt i praksis i selv. Dette vil bidra til å bygge profesjonsidentitet, samt at studentene «lærer å lære», og er et ledd i å knytte teori og praksis sammen. Å ha eierskap til egen læring er et sentralt element i læring, og når studenter opplever stor sammenheng mellom praksis og teori vil det øke motivasjon, utbytte og engasjement. Her legger man opp til møtepunkter på det enkelte praksissted, ved at studentene er utplassert to og to. 6-8 studenter om er ute i praksis samtidig og praksiskoordinator har debrief om læringsopplevelsen 1 x pr 2 uker via sikker Teams-kanal utviklet i samarbeid mellom TVEPS og IT-avdelingen ved UiB.

Aktiviteter

- Pedagogiske forberedelser: Utvikle opplæringspakke for bachelorstudenter i human ernæring som rustet dem til å fungere som medstudentveiledere for hverandre i praksis (Enhet for læring). Opplæringen vil ha fokus på bruk av Mini-CEX, veiledningssamtaler og kollegial støtte og skal gjøre studentene i stand til å planlegge praksis for å oppnå læringsutbyttebeskrivelse og mestre medstudentveiledning i praksisperioden.
- Faglige forberedelser: Utvikle kliniske øvingsoppgaver til bruk i forkant av praksis, med relevante kasus fra forskjellige praksisarenaer som synliggjør hvilke problemstillinger og oppgaver studentene kan møte i praksis.
- Fasilitere innføring av sikker Teams som muliggjør oppfølging av studenter i praksis fra UiB sentralt

Organisering

Hovedansvaret ligger på Seksjon for ernæring og Enhet for læring. Man vil også få støtte fra studentrepresentant, ansatte i Bergen kommune, TVEPS og Program for universitetspedagogikk.

AP2: Utvikling, validering og implementering av Mini-CEX for bruk i medstudentveiledning og -vurdering i ernæringsstudiet

Formålet med AP2 er å utvikle et formativt vurderingsverktøy til bruk i medstudentveiledning. Per dags dato finnes det ikke noe verktøy for veiledning og vurdering av ernæringsstudenters kliniske kompetanse under praksis i Norge. Målet med å utvikle et slikt verktøy er å styrke læring knyttet til kliniske kompetanse, profesjonelle identitet, samarbeidsevne og trygghet på arbeidsplassen.

Parallelt med utviklingen av Mini-CEX, vil det foregå et eget arbeid ved Seksjon for ernæring med å revidere LUBene til praksis i henhold til RETHOS. Sentralt i disse læringsutbyttebeskrivelsene vil være ferdigheter og generell kompetanse knyttet til helsefremmende og forebyggende ernæringsarbeid, inkludert ernæringsbehandling av livsstilssykdommer og formidling av ernæringsrelatert informasjon til brukergrupper og samarbeidende profesjonsgrupper. Mini-CEX vil være et viktig verktøy for å styrke studentenes oppnåelse av læringsutbytte i klinisk praksis.

Det er startet et arbeid ved Seksjon for ernæring, UiB, i samarbeid med professor emeritus Anders Bærheim v/Institutt for global helse og samfunnsmedisin og to masterstudenter i klinisk ernæring der Mini-CEX skal tilpasses ernæringsstudiet. Gjennom MEST-ERN ønsker vi å fortsette arbeidet med utvikling, validering og implementering av Mini-CEX som et verktøy for vurdering og tilbakemelding som kan brukes i forbindelse med veiledning av ernæringsstudenter i klinisk praksis.

I denne arbeidspakken skal det derfor *gjøres følgende*:

- Videreutvikle tilpasningen av Mini-CEX til ernæringsstudiet
- Validere bruk av Mini-CEX som verktøy for medstudentveiledning
- Opplæring av ansatte ved Seksjon for ernæring og ansatte på praksisarena i primærhelsetjenesten i bruk av Mini-CEX
- Lage opplæringsmaterieil for bruk av Mini-CEX rettet mot studenter på bachelor i human ernæring

Organisering

Hovedansvaret ligger på Seksjon for ernæring, i tett samarbeid med Enhet for læring. Man vil også få støtte fra studentrepresentantene, ansatt pedagog og praksiskoordinator v/UiB og Bergen kommune.

AP3: Evaluering av medstudentveiledning i praksis

I denne arbeidspakken skal vi evaluere bruk av medstudentveiledning i praksis opp mot dagens gjennomføring av klinisk praksis i kommunal helse- og omsorgstjeneste på bachelor i human ernæring. Det skal utvikles et spørreskjema for evaluering basert på litteratur om medstudentveiledning og -vurdering og med bakgrunn i organisering av praksisperioden i primærhelsetjenesten. Det skal samles inn data før implementering av medstudentveiledning (våren 2022) og årlig i en periode etter oppstart med medstudentveiledning, innsamlet data skal analyseres og publiseres i form av en eller flere artikler.

Aktiviteter

I denne arbeidspakken skal man derfor *gjøre følgende*:

- Utarbeide evalueringsdesign (spørreskjema og/eller intervjuer og praksisrapporter)
- Datainnsamling ved bruk av evalueringsskjema før implementering av medstudentveiledning i praksis og årlig fra de to-tre første kullene som gjennomfører klinisk praksis ved hjelp av medstudentveiledning
- Organisere og gjennomføre workshops/heldagsmøter hvert halvår for hver arbeidsgruppe og på tvers av arbeidsgruppen hvert halvår i prosjektperioden
- Rapportere til styringsgruppen og forberede årsrapport til DIKU
- Analysering, tolking og formidling av resultater fra evalueringsskjema, inkludert skriving og publisering av artikler
- Presentere resultatene på konferanser og i nasjonale dialogmøter med UiO og UiT. Legge til rette for direkte overføring av mini-CEX til ernæringsutdannelsene ved UiO og UiT.

Organisering

Hovedansvar ligger på Enhet for læring, i tett samarbeid med Seksjon for ernæring. Man vil også få støtte fra studentrepresentantene og Bergen kommune.

Forventede resultater

Forventet resultat av prosjektet er at ernæringsstudenten gjennomfører sin kommunale praksis der det ønskede læringsutbytte er oppnådd med begrensede veilederressurser tilgjengelig, i tillegg til økt studenttilfredshet sammenlignet med dagens praksis som i for stor grad er preget av observasjonspraksis. Dette for å sikre målrettet utdanning av klinisk ernæringsfysiolog til kommunehelsetjenesten. Det forventes også at prosjektet resulterer i et varig og godt samarbeid med praksiskommunene og heving av veilederkompetanse hos både praksisveiledere ved UiB og kontaktperson knyttet til praksisarena i kommunen.

På kort sikt: Kravet om fire ukers sammenhengende praksis i kommunehelsetjenesten ligger i RETHOS og er gjeldende for bachelorstudenter som skal i praksis i primærhelsetjenesten våren 2024. Dette betyr at Universitetet i Bergen må ha klar en modell for kommunal praksis innen våren 2024. Dersom prosjektet er vellykket, vil praksismodellen implementeres i det ordinær drift av utdanningsløpet på bachelor i human ernæring i løpet av prosjektet og videreføres etter prosjektslutt. Resultatene av prosjektet er direkte overførbart til universitetene med tilsvarende studieprogram (UiO og UiT). UiB er i jevnlig dialogmøter med UiT og UiO, og interessen for prosjektet er stor hos disse. Etter hvert vil det være aktuelt å ta i bruk

medstudentveiledning i forbindelse med ukespraksiser som ernæringsstudentene har i spesialisthelsetjenesten på master i klinisk ernæring. I spesialisthelsetjenesten opplever man også en knapphet på veilederressurser.

På lang sikt: Vi ønsker å oppnå kvalifiserte yrkesutøvere iht til nasjonale retningslinjer (RETHOS) (1) og the European Federation of Associations of Dietitians (EFAD) standarder for praksis og yrkesutøvelse (4,5).

Risikoer

Totalt sett vurderes det slik at risiko tilknyttet prosjektet er veldig lav. Dette begrunnes med at alle partnere er dedikert til å gjennomføre prosjektet og at et samarbeid allerede er etablert mellom UiB og Bergen kommune via et eget utdanningsråd. En risiko er at sentrale aktører kan skiftes ut i løpet av prosjektperioden grunnet endringer i stilling eller verv. Risikovurderingen inkluderer studenttilfredshet, datasikkerhet og samarbeid mellom flere aktører.

Det er planlagt å utprøve praksismodellen i 2023 på studenter som følger gammel studieplan, før RETHOS trer i kraft. Dette vil gi muligheter for evaluering og forbedring, men vil likevel være en utfordring siden dagens kommunale praksis er observasjonspraksis i to uker. Vi vil utvikle en evalueringsmodell som tar høyde for dette. I prosjektet vil vi bruke kommunikasjonsløsninger med en to-faktor-pålogging ved deling av sensitive personopplysninger som tilfredsstiller UiB sine retningslinjer. Generelt ser man at det i lys av Covid-19 pandemien, har blitt mye mer vanlig med digital kommunikasjon og IKT-sikkerheten har blitt skjerpet. Samhandling mellom prosjektpartnerne, dvs UiB og kommunen er beheftet med risiko. Til dels fordi det ikke er en samlokalisering og fordi man i lys av praksisgjennomføring har ulike behov. I tillegg er praksiskommunen ulikt organisert, har ulik kompetanse tilgjengelig og ulike behov. I prosjektet har vi derfor planlagt en delt stilling som praksiskoordinator, med delt tid mellom UiB og kommunen. Dette for å ivareta disse ulike behovene. Det som også er en utfordring med ernæringsstudenter i praksis, er at det er lite tradisjon for kliniske ernæringsfysiologer i primærhelsetjenesten.

Valg av lærings- og vurderingsformer

Medstudentveiledning (peer-assistent learning; PAL) som formativ lærings- og vurderingsform er utviklingen av ny kunnskap og nye ferdigheter gjennom aktiv læringsstøtte fra medstudenter innen samme studieprogram (6).

Praksis er viktig læringsarena for ernæringsstudenter for det styrker deres kompetanse, ferdigheter og selvtilit innen fagfeltet. Medstudentveiledning er prøvd ut innen helsefagene, inkludert en liten studie fra UK på ernæringsstudenter (7). Studentene rapporterer generelt godt læringsutbytte, i tillegg til at praksisarenaen får utnyttet sin kapasitet på en god måte. Mini-CEX som formativt vurderingsverktøy er velprøvd innen medisin og sykepleie, men da i hovedsak et verktøy for veiledertilbakemelding, ikke medstudent (8).

Pedagogisk kompetanse i prosjektet

Pedagogisk kvalifisert medarbeider fra Enhet for læring ansatt i prosjektet i tillegg til støtte fra andre ansatt ved Enhet for læring og Program for universitetspedagogikk vil sikre kvalitet på opplæring av Seksjon for ernæring- og Bergen kommune sine ansatte innen medstudentveiledning.

Digitale elementer i prosjektet

Vi vil utarbeide Mini-CEX som app tilgjengelig på telefonen for studenter. Prosjektgruppen vil derfor ta kontakt med fagfolk som tidligere har gjort dette for medisinstudiet ved Maastricht Universitetet i Nederland. Studentenes resultat kan da samles i læringsmappe, og kan med egnet presentasjonsform (spiderdiagram) visualisere studentens utvikling av spesifikke profesjonelle evner.

Når Kunnskapsdepartementet kom med sin nye forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanningene i 2017, ble tverrprofesjonell samarbeidslæring ett av tolv obligatoriske læringsutbytter som alle studenter fra helse- og sosialfagutdanningene skal kunne ved endt studieløp. Med dette som bakgrunn ble praksisemnet TVEPS gjort obligatorisk for alle, og om lag 900 studenter i året lærer nå tverrprofesjonelt samarbeid gjennom TVEPS. Fra starten i 2012 var TVEPS utelukkende organisert som et fysisk emne, men med pandemien kom en omfattende digital omlegging og TVEPS kjører nå en kombinasjon av digital og fysisk læring. Særlig dialogmøtene hvor studentene diskuterer sitt arbeid (tiltaksplan for enkeltpasienter) med personale på praksisstedene har vist seg å fungere svært bra digitalt via sikker-Teams-kanal. Prosessen fasiliteres online ved veiledere i TVEPS. Det er denne modellen som i MEST-ERN tenkes tilpasset til praksisfeltet for ernæringsstudentene. Erfaringen og kompetansen tilknyttet TVEPS gjør at de vil ha en viktig rolle i prosjektet.

Ressurser, kompetanse, rolledeling og samarbeid

Prosjektet vi ønsker å gjennomføre er forankret både i egen institusjon og i aktuelle praksisarenaer. Vi vil dele prosjektet i tre ulike arbeidspakker. Dette for å tydeliggjøre de konkrete arbeidsoppgavene som skal utføres. Likevel vil det være stort fokus på samhandling mellom arbeidspakkene og prosjektmedarbeiderne. Nedenfor vil vi redegjøre for hvordan nøkkelpersoner i prosjektet vil samarbeide for å oppnå de forventede resultatene.

Hanne Rosendahl-Riise, PhD og førsteamanuensis ved ernæringsutdanningen, programutvalgsleder og praksiskoordinator, er prosjektleder i tett samarbeid med Aslaug Drotningvik, PhD og førsteamanuensis ved ernæringsutdanningen. I tillegg vil sentrale samarbeidspartnere være Jutta Dierkes, seksjonsleder og professor i ernæring og Randi Tangvik, førsteamanuensis ved Seksjon for ernæring.

Vi ønsker å bruke pedagogiske vurderingsformer som til nå ikke har vært i bruk i praksis i ernæringsstudiet og vi ønsker kompetanseheving av praksisveileder og kontaktpersoner ved praksisarenaene. *Monika Kvernenes* og *Anders Bærheim* ved henholdsvis Enhet for læring og Institutt for global helse og samfunnsmedisin, i tillegg til Robert Morris Gray Jr ved Program for Universitetspedagogikk, UiB, vil derfor være viktige ressurser for prosjektet.

Leder for TVEPS, *Ane Johannessen*, vil også bidra aktivt til prosjektet. Sentralt for prosjektet er å etablere god dialog med praksisarenaene. Et tett samarbeid med Bergen kommune er allerede etablert via TVEPS. Det er også nylig etablert et Utdanningsråd mellom UiB og Bergen kommune, som vil bidra til ytterligere samarbeid mellom våre institusjoner. Fra Bergen kommune samarbeider vi med *Sissel Larsen* fra Byrådsavdelingen for eldre, helse og frivillighet som er ansvarlig for praksis ved sin avdeling og med Kari Sunnevåg, USHT Vestland. I tillegg samarbeider vi med praksisansvarlig ved UiO og UiT. CVene til representanter fra kommunen, Seksjon for ernæring, Institutt for global helse og samfunnsmedisin, TVEPS og prosjektleder er vedlagt.

Vi vil ansette 0.5 årsverk ansatt med pedagogisk kompetanse tilknyttet Enhet for læring. For å sikre god studentevaluering av prosjektet vil vi be Ernæringsstudentenes Fagutvalg (EFU) utpeke studentrepresentanter som inngår i prosjektgruppen og i styringsgruppen. I tillegg til disse nøkkelpersonene, er prosjektet støttet av programutvalget for ernæring og Det medisinske fakultet.

Prosjektet utgår fra UiB og styres av Seksjon for ernæring. Samarbeid med Enhet for læring og praksisarenaene er helt nødvendig til å oppnå målene og til å gjennomføre prosjektet. Samarbeidspartnere er representert i styringsgruppen og i arbeidsgruppene. Det vil være jevnlig prosjektmøter. Kommunikasjonsavdelingen og IT-avdelingen ved UiB vil være behjelpelig med det tekniske. Prosjekt og styringsgruppens medlemmer er listet opp nedenfor. Fordeling av arbeidsinnsatsen i prosjektet er vist i Tabell 1.

Prosjektgruppe:

Navn	Stilling og arbeidssted	Funksjon/arbeidsoppgaver i prosjektet
Hanne Rosendahl-Riise	Programutvalgsleder ernæring/førsteamanuensis, Seksjon for ernæring, UiB	Prosjektleder
Anders Bærheim	Professor emeritus, Institutt for global helse og samfunnsmedisin, UiB	Medisinsk pedagogisk kompetanse
Mari Folden Oppegård og Karen Haugvaldstad	Rådgiver/klinisk ernæringsfysiolog, Bergen kommune	Ernæringsfaglig kontaktperson for praksiskoordinator
Ane Johannessen	Senterleder TVEPS	Kompetanse på digital fasilitering og langvarig samarbeid med Bergen kommune som praksisarena
Studentrepresentant	Ernæringsstudentenes fagutvalg (EFU)	Studentenes perspektiv på praksis
Robert Morris Gray Jr	Førsteamanuensis, Program for universitetspedagogikk, UiB	Pedagogisk fagkompetanse
Inger Ottestad	Førstelektor, PhD, Avdeling for ernæringsvitenskap, Universitetet i Oslo	Praksisansvarlig UiO.
Ida Karen Rasmussen	Universitetslektor i klinisk ernæring, UiT	Praksisansvarlig UiT
DIKU-midler		
60 % praksiskoordinator utdannet klinisk ernæringsfysiolog	Delt arbeidstid mellom Seksjon for ernæring og Bergen kommune	Ansvarlig for faglig innhold og praktisk gjennomføring av klinisk praksis. Delta inn i arbeidet knyttet til AP1-3.
50% ansatt med pedagogisk kompetanse	Enhet for læring, UiB	Pedagogisk ansvar og opplæring av praksiskoordinator og veiledere ved Seksjon for ernæring og i Bergen kommune. Delta i arbeidet knyttet til AP1-3. Evaluering og publisering av resultater fra prosjektet.

Styringsgruppens medlemmer:

Navn	Stilling og arbeidssted	Funksjon
Jutta Dierkes	Leder Seksjon for ernæring/professor	Leder av styringsgruppen
Frode Slinde	Prefekt, Institutt for kost- og idrettsvitenskap, Gøteborg Universitet	Ekstern fagfelle ernæringsstudiet
Monika Kvernenes	Førsteamanuensis, Leder Enhet for læring	Pedagogisk kompetanse
Sissel Larsen	Spesialrådgiver, Byrådsavdeling for eldre, helse og frivillighet, Bergen Kommune	Administrativt ansvar for praksis i Bergen kommune
Studentrepresentant	EFU	Studentperspektiv
Aslaug Drotningvik	Førsteamanuensis, Seksjon for ernæring, UiB	Leder, KEFF

Tabell 1: Oversikt over ansvarlig institusjon og arbeidsinnsatsen (DIKU finansiert og egeninnsats fra UiB) fordelt på de tre arbeidspakkene (AP) i prosent av tilgjengelige årsverk.

AP	Tittel	Ansvarlig institusjon	Arbeidsinnsats DIKU finansiert 3,3 årsverk	Arbeidsinnsats egeninnsats 1 årsverk	Start	Slutt
1	Studentrettet arbeidsverktøy	Seksjon for ernæring, UiB	35%	40%	01/22	12/24
2	Mini-CEX	Seksjon for ernæring, UiB	35%	40%	01/22	12/24
3	Evaluering	Enhet for læring	30%	20%	03/22	12/24

Plan for videreføring og spredning av prosjekresultater

Spredningsaktiviteter

Vi vil utarbeide en kort oppsummering av evalueringene og fremdriften i henhold til arbeidspakkene i en årsrapport som leveres til prosjektstyret og vil etter godkjenning bli distribuert til DIKU, prosjektpartnerne inkludert studentene, egen institusjon, instituttet, fakultetet, praksiskommunen og til de kliniske ernæringsfysiologutdanningene ved UiO og UiT. I tillegg til KEFFs eget nettverk "KEF i kommune". Seksjon for ernæring ved UiB holder jevnlig dialogmøter med UiO og UiT, hvor prosjektet kan vises til tilsvarende fagmiljøer på disse stedene. Resultatet av prosjektet vil bli presentert på den nasjonale konferansen for kliniske ernæringsfysiologer ("KEFF-konferansen"), der vi når omtrent 1/3 av kliniske ernæringsfysiologer i Norge. Praksismodellen er også aktuell for andre helseprofesjoner med knappe veilederressurser i kommunene, dette inkluderer farmasøyer og psykologer. Erfaringer med praksismodellen skal derfor også presenteres på studiekvalitetsseminar ved UiB og for programutvalgsledere ved helseprofesjonsutdanningene ved det Medisinske fakultet, som har jevnlig møter. Arbeidet vil også bli presentert på utdanningskonferanser slik som Læringsfestivalen. Representanter for praksis i ernæringsstudiene ved UiO og UiT vil sitte i prosjektgruppen til prosjektet og på den måten få kontinuerlig og direkte informasjon om prosjektet som de kan overføre til egne studieløp.

Involvering av brukergrupper

Brukergruppen i prosjektet vil være studenter ved bachelorprogrammet i human ernæring. For å sikre god studentinvolvering vil det oppnevnes en studentrepresentant i prosjektgruppen og en studentrepresentant i styringsgruppen. Studentrepresentantene vil oppnevnes i samarbeid med EFU.

Videreføring

En forutsetning for videreføring av medstudentveiledning i form av Mini-CEX er at evalueringen av prosjektet viser at studentene opplever forbedret utbytte av praksis. Vårt mål er å videreføre bruk av Mini-CEX i 4-ukers praksis på bachelor i human ernæring etter prosjektslutt. I tillegg ønsker vi å ta i bruk Mini-CEX i forbindelse med praksis på master i klinisk ernæring for å heve kvaliteten på denne praksisperioden også. Det vil være særlig aktuelt for enkeltstående praksisuker knyttet til kliniske fag, der studentene gjennomfører praksis ved Haukeland Universitetssykehus uten hyppig veiledning av klinisk ernæringsfysiolog.

Referanseliste

1. Kunnskapsdepartementet. Forskrift om nasjonal retningslinje for klinisk ernæringsfysiologutdanning. 2020.
2. Norcini JJ, Blank LL, Duffy FD, Fortna GS. The Mini-CEX: A Method for Assessing Clinical Skills. *Ann Intern Med.* 2003 Mar 18;138(6):476–81.
3. Martinsen SSS, Espeland T, Berg EAR, Samstad E, Lillebo B, Slørdahl TS. Examining the educational impact of the mini-CEX: a randomised controlled study. *BMC Med Educ.* 2021 Dec 1;21(1).
4. European Federation of the Associations of Dietitians. Pedagogic standards for dietetic placement teachers [Internet]. 2012. Available from: <http://www.efad.org/media/1431/pedagogic-standards-for-dietetic-placement-teachers-2013.pdf>
5. European Federation of the Associations of Dietitians. European Practice Placement Standards for Dietetics [Internet]. 2010. Available from: <http://www.efad.org/media/1424/european-practice-placement-standards-for-dietetics.pdf>
6. Tai J, Molloy E, Haines T, Canny B. Same-level peer-assisted learning in medical clinical placements: A narrative systematic review. *Med Educ.* 2016 Apr 1;50(4):469–84.
7. Reidlinger DP, Lawrence J, Thomas JE, Whelan K. Peer-assisted learning and small-group teaching to improve practice placement quality and capacity in dietetics. *Nutr Diet.* 2017 Sep 1;74(4):349–56.
8. Royal College of Physicians and Surgeons of Canada. CanMEDS: Better standards, better physicians, better care [Internet]. 2021. Available from: <https://www.royalcollege.ca/rcsite/canmeds/canmeds-framework-e>

Klinisk institutt 1
Klinisk institutt 2
Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Institutt for klinisk odontologi
Institutt for biomedisin
Programutvalgene

Referanse

2021/14434-MADA

Dato

26.01.2022

Tidsplan, treårige emneevalueringer

I henhold til [UiBs kvalitetssystem for utdanning](#) skal det i tillegg til årlige egenvurderinger av de enkelte emner, gjennomføres mer omfattende emneevalueringer hvert tredje år. Det er programutvalgsleder som har det overordnede ansvaret for å lage en plan for emneevaluering slik at alle emner har gjennomført en grundigere evaluering, inkludert studentevaluering, i løpet av en treårsperiode. Emneansvarlig har ansvar for selve evalueringen av emnet, at det gjennomføres studentevaluering, og for å analysere og følge opp resultatene, inklusivt å utarbeide forslag til forbedringstiltak.

Vi ber om at hvert programutvalg, i samarbeid med relevante institutt, lager en oversikt over sine emner med tidsplan for evaluering av det enkelte emne. Oversikten legges i Teams, i teamet «Studienettverk MED» og kanalen «Generelt». Det er opprettet en egen mappe for dette formålet.

En oversikt over alle emner ved fakultetet og de enkelte institutter kan hentes ut i rapporten 220.001 Emnetabell i FS. Alle emner rapporterer til et gitt studieprogram, selv om emnet ikke nødvendigvis inngår i utdanningsplanen i programmet. Slike «løse» emner inkluderes i oversikten til det programmet emnet rapporterer til.

Som tidligere skal de ferdige evalueringene lastes opp i UiBs [studiekvalitetsbase](#).

Vennlig hilsen

Ørjan Leren
seksjonssjef

Martha Houen Dahle
seniorrådgiver

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

EMNERAPPORT

Emnekode: NUTR245		Semester:		Institutt:			
Emnetittel: Livsstil og livsløp		Høsten 2021		K1			
Emneansvarlig: Hanne Rosendahl-Riise		Godkjent i:					
Dato: 20.01.2021							
INNLEDNING:							
<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging fra tidligere evalueringer: ny emneansvarlig, så her har jeg ikke oversikt 							
STATISTIKK:							
Antall vurderingsmeldte studenter: 38				Antall studenter møtt til eksamen: 36			
Karakterfordeling ->:	A: 3	B:18	C:15	D:	E:	F:	
Eller ->:	Bestått:			Ikke bestått:			
SAMMENDRAG AV STUDENTENE SIN EMNEEVALUERING (<i>hovedpunkt</i>):							
<ul style="list-style-type: none"> • Metode - gjennomføring: anonym nettbasert spørreundersøkelse • Studentenes vurderinger og tilbakemeldinger: Studentene vil ha mer studentaktiv læring, de synes det ble for mye forelesning og kanskje for mye opplesing fra manus (engelsk forelesningspråk). Debatt ble godt mottatt som undervisningsform. Gruppearbeid var mer blandet tilbakemelding på. Flere av studentene gav tilbakemelding på misforhold mellom eksamen og undervisning m.t.p. undervisning og trening i tolkning av studiedesign. Det var også fler esom ikke var fornøyde med organiseringen og manglende definert pensum til hver forelesning. • Faglærers kommentar: Jeg er enig i studentenes samlede vurdering, og mye av årsaken ligger i at det er første gang faglærer er emneansvarlig i dette emnet. Det er gjort lite endringer i emnet fra slik det er gjort fra tidligere år. Kun halvparten av studentene har svart på evalueringen. 							
EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING:							
<ul style="list-style-type: none"> • Evaluering basert på læringsutbyttebeskrivelsen: Mer fokus på evidensgrunnlaget for anbefalingen ved også å trene mer på å lese artikler som gir grunnlaget for anbefalingen vi gir. Ellers ser det ut til at læringsutbyttet stemmer godt overens med det som er forelest. • Undervisnings- og vurderingsformer: Mer bruk av studentaktive læringsformer, og «flipped classroom». Utvikle gruppeoppgavene. • Pensum: bytte ut pensumbok • Studieinformasjon: bygge opp Mitt UiB og lage modulbasert oppbygging • Karakterfordeling: ok • Lokale og utstyr: ok • Utplassering/felt (hvis relevant): ikke relevant • Endringer gjort underveis: ingen 							

MÅL FOR NESTE EVALUERINGSPERIODE - FORBEDRINGSTILTAK:

Bygge opp Mitt UiB, forelesninger strukturert i moduler, og ta i bruk studentaktive læringsformer i større grad.

EMNERAPPORT

Emnekode: NUTR230		Semester:		Institutt: K1			
Emnetittel: Metoder i ernæringsforskning		Høsten 2021					
Emneansvarlig: Ingunn Marie S. Engebretsen		Godkjent i:					
Dato: 21.01.2022							
INNLEDNING:							
<ul style="list-style-type: none"> Oppfølging fra tidligere evalueringer: <p>Emneansvarlig har fått tilbakemelding på å forbedre materialet og forelesninger og har tatt dette til etterretning.</p>							
STATISTIKK:							
Antall vurderingsmeldte studenter: 33				Antall studenter møtt til eksamen:32			
Karakterfordeling ->:	A:10	B:21	C:1	D:	E:	F:	
Eller ->:	Bestått:			Ikke bestått:			
SAMMENDRAG AV STUDENTENE SIN EMNEEVALUERING (hovedpunkt):							
<p>Det ser ut som om 15 svarte, hvorav 13 på hvert spørsmål.</p> <ul style="list-style-type: none"> Metode - gjennomføring: Anonym nettbasert spørreundersøkelse Studentenes vurderinger og tilbakemeldinger: De gir stort sett positiv tilbakemelding på fordeling mellom temaene, men ønsker seg mer om dyre- og cellestudier og eksamensforberedende informasjon om det. Videre, de ønsker seg enda mer gruppearbeid og studentaktiverende oppgaver. De satte pris på gruppediskusjonene i klassen, oppgaver og regneoppgaver. <p>Studentene ønsker ytterligere presiseringer på hva som er essensen i hver forelesning. Noe uspesifikk kritikk av noen forelesninger.</p> <p>Studentene forstår hvorfor temaet er viktig og setter pris på opplæring i kritisk tenkning og kritisk lesning. De viser interesse for ulike forskningsmetoder og forståelse for hvorfor det er med. De ønsket og mer om SR/MA.</p> <ul style="list-style-type: none"> Faglærers kommentar: 2 år på rad har kurset blitt tilbudt som hybrid-kurs: Dvs., i klasserommet, men med tilbud om å delta online for de som har symptomer på Covid-19 eller må være i karantene. Videre, i klasserommet har studentene skullet holde noe avstand. Dette har gjort det utfordrende å arrangere grupper, så modellen ble individ-basert med plenumsgjennomgang. De etterlyste mer gruppearbeid, men noen kritiserte også det gruppearbeidet som var. <p>Studentene foretrekker mix (85%) (klasserom/online) når det er mulig under pandemien. Studentene kritiserer at kurset er intenst, men noen likte det også godt og følte de lærte masse.</p> <p>Studentene opplevde stort sett at kurset dekket læringsmålene.</p> <p>Studentene synes det er krevende med engelsk, men dette er et kurs som ledd i internasjonalisering og ut/innevekslings-program så det må vi nok holde på.</p> <p>Konklusjon: Faglig kan enda mer arbeid legges på materialet, få styrket noen av delkomponentene og holde-</p>							

på/øke studentaktiverende læringsformer.

EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING:

- Evaluering basert på læringsutbyttebeskrivelsen: Vi er nærme læringsutbyttebeskrivelsen slik kurset er nå, men vi kan styrke lab-fagene.
- Undervisnings- og vurderingsformer: Disse settes pris på, men muligens kan noen elementer fra lab-temaene styrkes ift. eksamensforberedelse.
- Pensum: Er stort og vanskelig å få full oversikt over. Studentene vil profitere på å vite for hvert undertema hva som forventes på bachelornivå.
- Studieinformasjon: Forventinger kan avklares enda bedre på forelesningsnivå
- Karakterfordeling: Jevnt over godt eksamensforberedte studenter som skårer i øvre 1/2 av skalaen.
- Lokale og utstyr: Dette var bedre i 2021 enn tidligere (større rom), men flere ganger brukte jeg enormt med tid på å få IT og utstyr til å fungere (folk som var imellom forelesningen koplet om og rotet i skap og med kabler mellom forelesningene, en gang var projektorpæra gått uten at det var meldt inn). Dette stresset meg veldig, men jeg fikk ikke studentkommentarer på det.
- Utplassering/felt (hvis relevant): Ikke relevant
- Endringer gjort underveis: Lite kollokviégrupper og mye individoppgaver krever mye forelesertilgjengelighet. Det var mye samtaler med og e-post fra studentene. Dette tenker jeg at faglærer skal forberede seg på.

MÅL FOR NESTE EVALUERINGSPERIODE - FORBEDRINGSTILTAK:

Bedre forelesningsmateriell, bedre/utvide lab-(dyr/celle) forelesninger og spesifisere enda bedre læringsmål.

EMNERAPPORT

Emnekode: NUCLI353		Semester: Høsten 2021		Institutt: Klinisk Institutt 1			
Emnetittel: Medisinsk ernæringsbehandling av voksne							
Emneansvarlig: Aslaug Drotningvik		Godkjent i:					
Dato: 22.01.2022							
INNLEDNING:							
<ul style="list-style-type: none"> Oppfølging fra tidligere evalueringer: Første evaluering som emneansvarlig 							
STATISTIKK:							
Antall vurderingsmeldte studenter: 17				Antall studenter møtt til eksamen: 14			
Karakterfordeling ->:	A: 2	B: 8	C: 3	D: 1	E: 0	F: 0	
Eller ->:	Bestått:			Ikke bestått:			
SAMMENDRAG AV STUDENTENE SIN EMNEEVALUERING (<i>hovedpunkt</i>):							
<ul style="list-style-type: none"> Metode - gjennomføring: Anonym nettbasert spørreundersøkelse Studentenes vurderinger og tilbakemeldinger: <ul style="list-style-type: none"> Overordnet er studentene fornøyde med opplegget (20% meget fornøyd, 80% ganske fornøyd), men ønsker mer tid til å lese pensum, bedre samarbeid mellom lege og klinisk ernæringsfysiologer som foreleser innen samme tema og bedre tid til enkelte av forelesningene fra kliniske ernæringsfysiologer. Vurdering av klinisk praksis er delt, 30% opplever den som meget lærerik, 40% som passe lærerik, 20% som verken/eller og 10% som mindre lærerik. Det pekes på at praksis i liten grad er tilrettelagt for studenter i klinisk ernæring, med liten oppfølging fra kliniske ernæringsfysiologer. De oppgir at det er et lærerikt og spennende fag, positive tilbakemeldinger angående kliniske oppgaver og gruppearbeid. Ønskelig med bedre tid og lengre forelesninger av kliniske ernæringsfysiologer. 60% oppgir at arbeidsmengden er passe, mens 40% oppgir at arbeidsmengden er for stor. Faglærers kommentar: Rom for å utvide noen av forelesningene for å få bedre tid til å gå gjennom tema. 							
EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING:							
<ul style="list-style-type: none"> Evaluering basert på læringsutbyttebeskrivelsen: Nylig reviderte læringsutbyttebeskrivelser i henhold til RETHOS, emnet dekker i stor grad læringsutbyttebeskrivelsene, men det er nødvendig med en kontinuerlig vurdering av innholdet i emnet opp mot læringsutbyttebeskrivelsene og RETHOS for å sikre at studentenes læringsmål dekkes. Da særlig mtp. immunologi, patofysiologi, etikk og kliniske ferdigheter. Undervisnings- og vurderingsformer: Kombinasjon av kateterforelesninger, gruppeoppgaver og praksis. Ikke mulig å øke mengden gruppeoppgaver p.g.a. begrensede ressurser. Studentene oppgir at de fleste er fornøyd med dagens fordeling mellom oppgaver og pensum, men ønsker mer/bedre klinisk praksis. Pensum: Stort pensum, men anbefalt litteratur overlapper m.t.p. tema og skal legge til rette for både generell kunnskap og dybdelæring innen ulike tema. Studentene ønsker mer tid på å fordype seg i pensum, bør forsøke å legge opp til dette. Studieinformasjon: God og oversiktlig informasjon om emnet på MittUiB. 							

- Karakterfordeling: Skjevfordeling mot B og A som forventet m.t.p. krav om minimum C i snitt for å komme inn på master. Karakterfordeling mellom A, B, C og D viser at eksamen også har klart å differensiere mellom sterke og svakere studenter.
- Lokale og utstyr: Ingen utfordringer m.t.p. lokale og utstyr
- Utplassering/felt (hvis relevant): Ønskelig med tettere oppfølging av kliniske ernæringsfysiologer i løpet av klinisk praksis. De siste to årene er klinisk praksis endret fra enkelt dager med observasjon til fem dager kontinuerlig praksis med læringsutbyttebeskrivelse, arbeidskrav og skriftlig veiledning av klinisk ernæringsfysiolog. Det blir gjort endringer fra år til år m.t.p. gjennomføring av klinisk praksis for å gjøre denne så god som mulig med utgangspunkt i de ressursene vi har tilgjengelig.
- Endringer gjort underveis: Ingen endringer underveis

MÅL FOR NESTE EVALUERINGSPERIODE - FORBEDRINGSTILTAK:

Gjennomgang av tema som undervises med mål om å redusere noe (unngå overlapp med tema som undervises på bachelornivå, samt vurdere om enkelte tema kan tas ned på bachelornivå). Dette vil gi studentene mer tid til å lese pensum.

Fortsette med kliniske gruppeoppgaver i samme format og mengde – videreutvikle disse m.t.p. innhold og form på tilbakemelding til studentene.

Utvide tid på enkelte forelesninger gitt av kliniske ernæringsfysiologer, kontinuerlig dialog angående dette.

Langsiktig mål om bedre dialog og samarbeid mellom leger og klinisk ernæringsfysiolog som underviser innen samme tema – dette er krevende da disse faggruppene ikke nødvendigvis samarbeider mye i klinisk praksis og u.t. ikke kan detaljstyre hvordan faglærere forbereder seg til undervisning.

Mål om bedre oppfølging av studenter i klinisk praksis. Det er planlagt at kliniske ernæringsfysiologer på HUS skal møte studentene på post og veilede der, samt ha dialog med studentene per tlf. for veiledning heller enn skriftlige tilbakemeldinger. U.t. har et godt samarbeid med Seksjon for klinisk ernæring ved HUS, det er en god dialog angående gjennomføring og rom for forbedring av klinisk praksis. Mitt mål er at studentene gjennomgående skal oppleve denne praksisen som relevant og lærerik.

EMNERAPPORT

Emnekode: NUCLI355		Semester: Høst 2021		Institutt: K1		
Emnetittel: Pasientkommunikasjon						
Emneansvarlig: Randi J. Tangvik		Godkjent i:				
Dato: 21.01.2021						
INNLEDNING:						
<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging fra tidligere evalueringer: Ingen 						
STATISTIKK:						
Antall vurderingsmeldte studenter: 15			Antall studenter møtt til eksamen:			
Karakterfordeling ->:	A:	B:	C:	D:	E:	F:
Eller ->:	Bestått:15			Ikke bestått:0		
SAMMENDRAG AV STUDENTENE SIN EMNEEVALUERING (<i>hovedpunkt</i>):						
Fem svarte, derav 2 fornøyde, 2 misfornøgte, 1 verken-eller.						
<ul style="list-style-type: none"> • Metode - gjennomføring: Anonym nettbasert spørreundersøkelse • Studentenes vurderinger og tilbakemeldinger: <ul style="list-style-type: none"> ○ Filmingen var ukomfortabel, man mister fokus og blir redd for å dumme seg ut ○ Særlig nyttig: kommunikasjonsteknikker, rollespill i gruppe, gode forelesninger, gode ppt ○ Lite interessant: mediekommunikasjon, «filosofisk» tilnærming, øve kommunikasjon på medstudenter ○ Ønsker mer: øve på ekte pasienter, øve på kostanamnese, video av kostanamnese, mer kasusoppgaver, større pensum • Faglærers kommentar: <ul style="list-style-type: none"> ○ Det var flere interessante tilbakemeldinger fra de 5 studentene. ○ 1. Pensum: Overraskende at 2/5 synes pensum er lite - jeg var redd for det motsatte ○ 2. Den «filosofiske» tilnærmingen er økt i omfang fra ½ til 3 dager fordi tidligere kull har ønsket dette. Og fordi det er nyttig å bruke noen dager på å dvele ved kef-rollen, hvordan vi utøver yrket vårt, hva og hvordan vi «predikerer sannheten» gjennom kostveiledning og hvordan dette griper inn i folks liv og hverdag. Det er en risiko for at dette kan oppleves «diffust» for oss naturvitere som har objektivt mål på det meste. Årets kull har smalere interessefelt enn tidligere kull (målet=eksamen, vil kun lære det de MÅ vite) ○ 3. Filmingen har endret seg hvert år, men studentene synes fremdeles dette er tøft <ul style="list-style-type: none"> • 2017: Filmet ekte pasienter på HUS. Pasientene var veldig syke og ble slitne. Situasjonen 						

ble etisk krevende.

- 2019: Stipendiatene fikk ulike pasientroller, men studentene syntes det var veldig ubehagelig å møte sine undervisere og veiledere (BSc)
  - 2021: Pasientrolle spilt av medstudenter: ble ikke ekte
- 4. Mediekommunikasjon anses som viktig og resulterer vanligvis i en publikasjon, denne gangen i Haugeund avis. Dette er første gangen noen har nevnt at dette ikke er interessant.

EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING:

- Evaluering basert på læringsutbyttebeskrivelsen:
- Undervisnings- og vurderingsformer: Variert og bra
- Pensum:
- Studieinformasjon: OK
- Karakterfordeling: Ikke aktuelt
- Lokale og utstyr: Auditoriet fungerer ikke så bra, men når korona er over får vi trolig tilbake den mer intime Aarskogsalen som fungerer bedre til disse timene.
- Utplassering/felt (hvis relevant): Ikke relevant
- Endringer gjort underveis: Ingen

MÅL FOR NESTE EVALUERINGSPERIODE - FORBEDRINGSTILTAK:

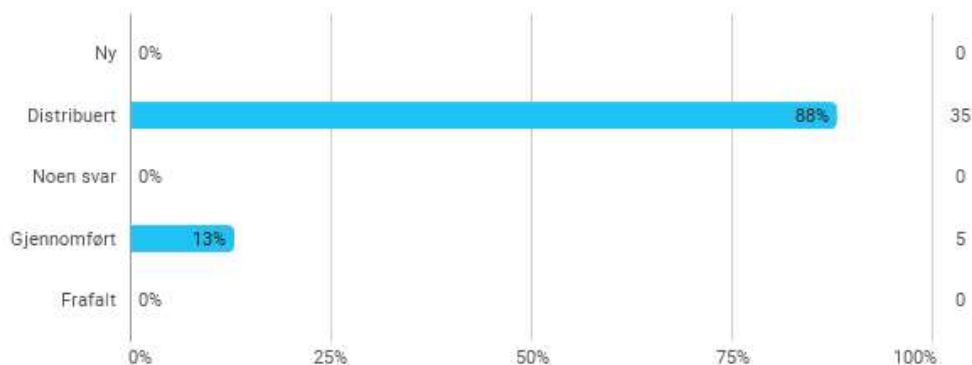
1. Vurdere å øke pensum
2. Skaffe «friskere, men ekte,» pasienter
3. Kostanamnese på youtube?
4. Videreføre mediekommunikasjon

EMNERAPPORT – INSTITUTT FOR BIOMEDISIN			
ANNUAL EVALUATION REPORT – DEPARTMENT OF BIOMEDICINE			
Emnekode: <i>COURSE CODE:</i>	NUTRANA	Semester / år:	Høst 2021
Emnenavn: <i>COURSE NAME:</i>	<i>Menneskets anatomi</i>	SEMESTER / YEAR:	
Emneansvarlig: <i>COURSE COORDINATOR:</i>	Frits Thorsen	Godkjent:	Undervisningsleder IBM 31.01.2022
Rapporteringsdato: <i>DATE OF REPORT:</i>	11.01.2022	APPROVED: (admin.)	
INNLEDNING / INTRODUCTION:			
Kort beskrivelse av emnet, inkl. studieprogramtilhørighet. Kommentarer om evt. oppfølging av tidligere evalueringer.			
<i>SHORT COURSE DESCRIPTION, INCLUDING WHICH STUDENTS/CANDIDATES MAY ATTEND. COMMENTS TO CHANGES BASED ON PRIOR EVALUATIONS.</i>			
<i>Menneskets anatomi</i> (5 studiepoeng) inngår som et obligatorisk emne for studenter på Bachelorprogram i human ernæring (BAMD-NUHUM, 34 studieplasser) i deres 3. semester.			
Målet er at studentene skal få kunnskap om hvordan ulike celletyper er organisert og bygger vev, samt hvordan ulike celletyper bygger organ, organsystem og kroppsdel.			
Emnet er samundervisning med deler av emnet OD2ANA (15 studiepoeng) for studenter på Integrert masterprogram i odontologi.			
For emnebeskrivelse, se http://uib.no/emne/NUTRANA			
For tidligere emnerapporter, se UiBs kvalitetsbase https://kvalitetsbasen.app.uib.no/popup.php?kode=NUTRANA			
I forrige emnerapport for emnet var det satt opp følgende mål for dette semesteret:			
Studentene foreslo at histologi-forelesningene kunne være asynkrone og tilgjengelige før studering av histologiske snitt slik at de kunne forberede seg til presentasjon av histologiske snitt på forhånd. Presentasjon av histologiske snitt kunne være synkrone digitale zoom forelesninger- i tilfelle det digitale opplegget må brukes også neste år. Det ble også foreslått at studentene kunne bruke mer tid på anatomipreparatene i demonstrasjonene.			
Endring i gjennomføring på grunn av utbruddet av COVID-19 (koronavirus) 2020:			
Spredningen av SARS-CoV-2-viruset som fikk Norge til å gå i «lockdown» fra midten av vårsemesteret 2020, fikk stor påvirkning på gjennomføring av de fleste emner også våren og høsten 2021. For dette emnet betød det bl.a. at alle forelesninger og histologiundervisninger har blitt gjennomført digitalt (Kaltura og Zoom). Selve demonstrasjonene ble utført med halve gruppestørrelser, for å kunne overholde regel om minst 1m avstand. Det ble også benyttet munnbind av alle, samt spriting av hender og spriting av benker mellom hver gruppe. Jeg fikk gode tilbakemeldinger på selve demonstrasjonene, da det virket som om studentene var veldig fornøyde med å kunne få møte opp til fysisk undervisning, og de syntes det var lærerikt.			

STATISTIKK / STATISTICS (admin.):							
Antall vurderingsmeldte studenter: <i>NUMBER OF CANDIDATES REGISTERED FOR EXAMINATION:</i>		40		Antall studenter møtt til eksamen: <i>NUMBER OF CANDIDATES ATTENDED EXAMINATION:</i>		36	
Karakter- skala <i>GRADING SCALE</i>	«A-F»	A:	B:	C:	D:	E:	F:
		1	5	4	9	6	11
KOMMENTARER TIL KARAKTERFORDELINGEN / COMMENTS TO THE STATISTICS:							
<p>Emnerapporten utarbeides når sensuren etter ordinær eksamen i emnet er klar. For muntlige eksamener er da resultatfordelingen endelig, men For skriftlige eksamener kan endelig resultatfordeling avvike noe om evt. klagebehandling ikke er fullført.</p> <p><i>THIS REPORT IS PREPARED AFTER ORDINARY EXAMINATION. FOR ORAL EXAMS, THE RESULTS ARE FINAL, FOR WRITTEN EXAMS, THE FINAL GRADING DISTRIBUTION MAY DIFFER SLIGHTLY IF CANDIDATE COMPLAINTS/APPEALS HAVE NOT BEEN PROCESSED.</i></p> <p>Det var uforholdsmessig mange som strøk ved denne eksamenen, sammenlignet med tidligere år (hvor det typisk har vært 3-4 stryk). Eksamensoppgavene var utformet på samme måte som tidligere år, med samme vanskelighetsgrad. Dette er et kull som i stort sett kun har hatt digital undervisning i 1 ½ år, og man kan lure på om gode leserutiner har blitt arbeidet inn, og om de i mindre grad enn tidligere har jobbet sammen i små grupper med stoffet. Dette blir dog litt spekulasjon fra min side. Det har ikke kommet inn klager på karakterfastsettingen, kun en henvendelse om begrunnelse for karakter. Det kom inn skuffende få svar på emneevalueringen, hvis de hadde benyttet muligheten, kunne vi ha fått gode innspill på videre justering av emnet hvis det også blir nedstengning høsten 2022.</p>							
SAMMENDRAG AV STUDENTENE SINE TILBAKEMELDINGER / SUMMARY OF EVALUATIONS GIVEN BY THE STUDENTS							
<p>Spørreundersøkelse via Mitt UiB, annen evaluering, tilbakemelding fra tillitsvalgte og/eller andre.</p> <p><i>COURSE EVALUATION ON MITT UIB, OTHER EVALUATIONS, RESPONSES FROM THE STUDENT REPRESENTATIVES AND/OR OTHERS.</i></p> <p>Emneevalueringen ble gjennomført ved bruk av SurveyXact som verktøy. Undersøkelsen var satt opp til å være anonym slik at ingen i etterkant kan se hvem som har svart hva.</p> <p>Individuell e-post med informasjon om, og lenke til, undersøkelsen, gikk ut til 40 studenter den 8. desember 2021. E-postlisten var hentet fra Felles Studentsystem (FS) med utplukk på uib-adressene til de studentene på programmet som var undervisningsmeldt. Disse adressene ble valgt da det er disse som er en forutsetning for at studentene skal kunne nytte datatjenestene ved UiB.</p> <p>Spørreundersøkelsen var lagt opp med noen spørsmål der studentene ble bedt om å gi sine vurderinger på en skala, mens andre ba om tilbakemeldinger og innspill med studentenes egne ord. Spørsmålene som åpnet for fritekstsvar var frivillig å besvare, mens de andre var satt opp slik at de måtte velge noe for å komme videre. Studentene ble bedt om å komme med tilbakemeldinger på emnet som helhet, og på de enkelte lærerne de hadde hatt gjennom undervisningsperioden. De ble også bedt om å vurdere egen deltakelse og innsats, samt eget læringsutbytte sett i lys av læringsutbyttebeskrivelsen for emnet, jfr https://uib.no/emne/NUTRANA</p> <p>Med tanke på den pågående pandemien ble alle instituttets studenter spurt følgende spørsmål:</p> <p>«Hvordan har digitale undervisningsformer og restriksjoner på fysisk undervisning påvirket din læring og din studietilværelse? Nevn gjerne både negative og positive erfaringer.»</p> <p>Automatisk påminning gikk ut den 17. og 20. desember til de (hhv 39 og 37) studentene som ikke hadde svart til dess. Da undersøkelsen stengte den 22. desember, var det bare 5 studenter (13 %) som hadde gjennomført undersøkelsen.</p>							

Samlet status

RESULTATER:

Det er vanskelig å dra gode konklusjoner, all den tid kun 5 studenter leverte besvarelse. Det er likevel verdt å merke seg følgende:

Studentene likte digital undervisning, og demonstrasjonene, som ble rangert å være nyttig. Veldig variable svar mhp om de forberedte seg til demonstrasjonene eller ikke.

En besvarelse gikk på at det var for mange videoer, og dermed vanskelig å henge med i faget.

Eksamen var for snever, med for mange poeng på for få tema.

Det pedagogiske nivået var for dårlig.

Det faglige nivået var rangert passe til for komplisert.

Kvaliteten av undervisningen var passelig-svært høyt. Dette passer ikke inn med punkt 2 over.

Vanskelighetsgraden var rangert passe-for komplisert.

Forbedring: Burde vært et 1. års fag. Undervisningsmetoden kan forbedres (ikke spesifisert hva).

Samtidig virket det som at studentene har brukt liten tid pr uke på emnet (0-5 timer).

Forelesningsnotatene virker i liten grad å bli repetert, samme dag eller dagen etter.

Histologidelen ble oppfattet uklar i begynnelsen, ønske om bedre informasjon i starten.

Læringsutbyttet ble rangert å være dårlig-godt.

EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING OG VURDERING / EVALUATION AND COMMENTS BY COURSE COORDINATOR:

Faglæreres vurderinger av emnet. *TEACHER COMMENTS.*

Eksempel: Kommentarer om praktisk gjennomføring, undervisnings- og vurderingsformer, evt. endringer underveis, studieinformasjon på nett og Mitt UiB, litteraturtilgang, samt lokaler og utstyr.

EXAMPLE: COMMENTS ABOUT PRACTICAL IMPLEMENTATION, TEACHING AND ASSESSMENT METHODS, IF NECESSARY. FUTURE CHANGES/CHANGES IN PROGRESS, STUDY INFORMATION ON THE INTERNET AND MITT UIB, LITERATURE ACCESS, LOCALES AND EQUIPMENT.

Den praktiske gjennomføringen har gått greit, og det har ikke kommet tilbakemeldinger om at digitale plattformer ikke har fungert. Det har ikke blitt gjort noen forandringer underveis. Studentene har ikke gitt inntrykk underveis av at Zoom/Kaltura forelesninger har vært utilstrekkelige eller mangelfulle.

MÅL FOR NESTE UNDERVISNINGSPERIODE – FORBEDRINGSTILTAK / PLANNED CHANGES FOR THE NEXT TEACHING PERIOD – HOW TO BE BETTER:

Studentene bør i større grad oppmuntres til å arbeide mer med stoffet, som er tildels vanskelig, og de må innprentes at det må pugges. Dette har de fått beskjed om på Intro-forelesningen i høst, men bør følges opp bedre til neste år. Ved auditoriums forelesninger i stoffet har det ved tidligere år blitt benyttet repetisjonsrunder i kahoot, som har fungert fint, med stor deltagelse og muligheter for å gå nærmere inn på spørsmål som studentene ikke har svart riktig på. Dette må gjøres også til neste år, uansett om det blir fysiske eller digitale forelesninger.

FS – resultatfordeling (graf) / FS – DISTRIBUTION OF GRADING (GRAPH):

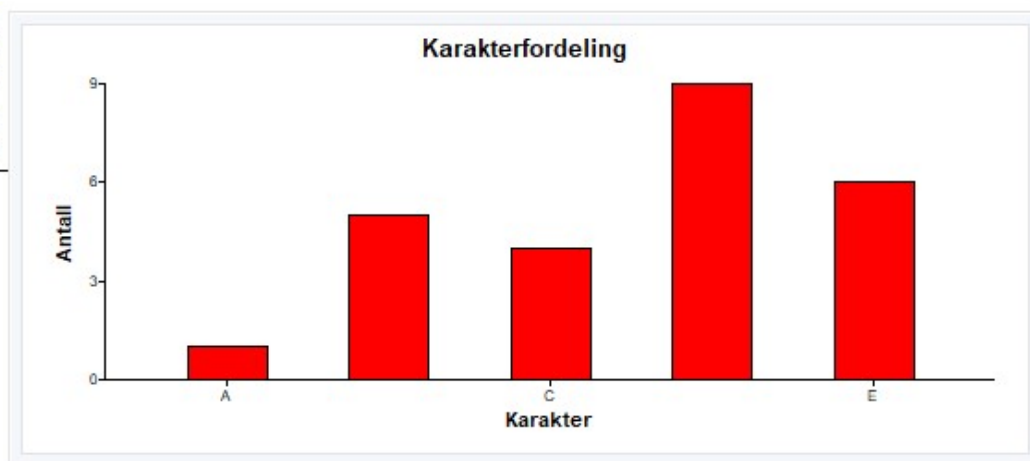
FS580.001 Resultatfordeling

Eksamen: NUTRANA 0 S 2021 HØST
Menneskets anatomi - Skriftlig skoleeksamen
Karakterregel: A-F eller Bestått/Ikke bestått

5,0sp

	Totalt
Antall kandidater (oppmeldt):	40
Antall møtt til eksamen:	36
Antall bestått (B):	25
Antall stryk (S):	11 31%
Antall avbrutt (A):	0
Gjennomsnittskarakter:	D
Antall med legeattest (L):	0
Antall trekk før eksamen (T):	1

Karakter	Antall
E	6
D	9
C	4
B	5
A	1

Kommentar:

Høsten 2021 var det 40 studenter som var vurderingsmeldt til emnet. Av disse var det 3 fra ulike andre kull på studieprogrammet eller uten oppgitt klassetilhørighet. Resultatfordelingen er en samlet oversikt som inkluderer alle de vurderingsmeldte. Det er for få studenter fra de andre gruppene til å skille disse ut i egne rapporter.

Gjennomsnittskarakter for studentene som hadde NUTRANA høsten 2021 etter normert studieplan var D.

EMNERAPPORT – INSTITUTT FOR BIOMEDISIN			
ANNUAL EVALUATION REPORT – DEPARTMENT OF BIOMEDICINE			
Emnekode: <i>COURSE CODE:</i>	NUTRFYS	Semester / år:	Høst 2021
Emnenavn: <i>COURSE NAME:</i>	<i>Menneskets fysiologi</i>	SEMESTER / YEAR:	
Emneansvarlig: <i>COURSE COORDINATOR:</i>	Marion Kusche-Gullberg	Godkjent:	Undervisningsleder IBM 10.01.2022
Rapporteringsdato: <i>DATE OF REPORT:</i>	10.01.2022	APPROVED: (admin.)	
INNLEDNING / INTRODUCTION:			
<p>Kort beskrivelse av emnet, inkl. studieprogramtilhørighet. Kommentarer om evt. oppfølging av tidligere evalueringer.</p> <p><i>SHORT COURSE DESCRIPTION, INCLUDING WHICH STUDENTS/CANDIDATES MAY ATTEND. COMMENTS TO CHANGES BASED ON PRIOR EVALUATIONS.</i></p>			
<p><i>Menneskets fysiologi</i> (15 sp) er et obligatorisk emne for studenter på bachelorprogram (BAMD-NUHUM, 34 studieplasser) og masterprogram (MAMD-NUHUM, 10 studieplasser) i human ernæring.</p> <p>Høsten 2021 var det 45 studenter som var vurderingsmeldt til dette emnet. Av disse var det 40 bachelor- og 5 masterstudenter i human ernæring. Hhv 37 og 4 av disse var oppmeldt sammen med sine respektive kull. De resterende var studenter fra andre kull.</p> <p>Målet med emnet er at studentene skal opparbeide seg kompetanse slik at de kan definere grunnleggende fysiologiske begrep, gjøre greie for mekanismene for de ulike kroppsfunksjonene og kunne forklare hvordan reguleringsmekanismene kan opprettholde og evt. gjenopprette likevekt og funksjon.</p> <p>Undervisningen er samundervisning med to andre emnekoder; FARM280 (10 sp) og OD2FYS (15 sp). OD2FYS er obligatorisk for studenter på integrert masterprogram i odontologi (MAOD-ODONT, 48 studieplasser), mens FARM280 er obligatorisk for studenter på integrert masterprogram i farmasi (MATF-FARM, 24 studieplasser) og et tilbud til studenter på sivilingeniørstudiet i Medisinsk teknologi (5MAMN-MTEK). Uttelling i studiepoeng er ulik da FARM280 ikke har de praktiske kursene som de andre studentgruppene har. All fellesundervisning er den samme.</p> <p>Av praktiske hensyn får alle studentgruppene informasjon, meldinger og tilgang til filer, evt. videoseminar etc. via emnesiden for odontologistudentene på Mitt UiB. For å sikre at alle studentene får tilgang blir studentene på emnekodene FARM280 og NUTRFYS undervisningsmeldt til emnekoden som inngår i odontologistudiet.</p> <p>For emnebeskrivelse, se http://uib.no/emne/NUTRFYS</p> <p>For tidligere emnerapporter, se https://kvalitetsbasen.app.uib.no/popup.php?kode=nutrphys</p>			

I forrige emnerapport for emnet var det satt opp følgende mål for dette semesteret:

Om det blir digitale forelesninger høst 2021 anbefaler jeg flere Zoom-møte med studentene med mulighet for studentene å spørre underveis.

Det er ønskelig at begynne en uke tidligere i høstsemesteret, så at timeplanen blir mindre kompakt for å gi mer tid til studentene å fordøye innholdet i forelesningene.

Endring i gjennomføring på grunn av utbruddet av COVID-19 (koronavirus) 2020:

Spredningen av SARS-CoV-2-viruset som fikk Norge til å gå i «lockdown» fra midten av vårsemesteret 2020, fikk stor påvirkning på gjennomføring av de fleste emner også våren og høsten 2021. For dette emnet betød det bl.a.

- Omlegging til digital undervisning også i høstsemesteret 2021.
- Praktiske laboratoriekurs foregikk fysisk på BB-bygget. Tiden på kurssalen ble utelukkende brukt til å gjennomføre eksperimentene. Forberedende materiale/oppgaver og journalføringen ble gjort elektronisk utenfor kurssalen på studentenes egne laptops.
- Imidlertid gikk eksamen tilbake til skoleeksamen i eksamenslokaler.

STATISTIKK / STATISTICS (admin.):

Antall vurderingsmeldte studenter: <i>NUMBER OF CANDIDATES REGISTERED FOR EXAMINATION:</i>		45	Antall studenter møtt til eksamen: <i>NUMBER OF CANDIDATES ATTENDED EXAMINATION:</i>				36
Karakterskala GRADING SCALE	«A-F»	A:	B:	C:	D:	E:	F:
		-	2	14	9	5	6

KOMMENTARER TIL KARAKTERFORDELINGEN / COMMENTS TO THE STATISTICS:

Emnerapporten utarbeides når sensuren etter ordinær eksamen i emnet er klar. For muntlige eksamener er da resultatfordelingen endelig, men for skriftlige eksamener kan endelig resultatfordeling avvike noe om evt. klagebehandling ikke er fullført.

THIS REPORT IS PREPARED AFTER ORDINARY EXAMINATION. FOR ORAL EXAMS, THE RESULTS ARE FINAL, FOR WRITTEN EXAMS, THE FINAL GRADING DISTRIBUTION MAY DIFFER SLIGHTLY IF CANDIDATE COMPLAINTS/APPEALS HAVE NOT BEEN PROCESSED.

Eksamen ble avholdt 6. desember. Etter eksamen var ferdig ble det lagt ut kunngjøring til alle studentene som har samundervisning i fysiologi på emnesiden for OD1FYS på Mitt UiB om feil i 1 oppgave og hvilke følger det ville få for vurdering:

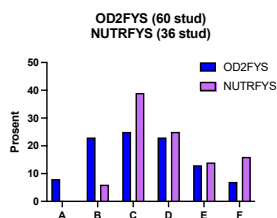
Vi har tatt en gjennomgang av alle de spørsmål som kom etter eksamen. Rettelse av en flervalgsoppgave:

Hvilken av følgende påstander er riktig:

- Adrenalin øker plasma glukosenivå
- Insulin hemmer proteinsyntese
- Glukagon reduserer plasma glukosenivå
- Progesteron øker plasma glukosenivå

Riktig svar er «Adrenalin øker plasma glukosenivå». Ettersom det er feil i fasit, vil både «Adrenalin øker plasma glukosenivå» og «Glukagon reduserer plasma glukosenivå» telle som riktige svar.

Ernæringsstudentene fikk dårlige karakterer på eksamen med ett gjennomsnitt på D. Tannlegestudentene (OD2FYS) med samme undervisning og eksamen gjorde det mye bra. Det hadde vært nyttig å vite å vite hva som er årsaken til forskjellene i eksamensresultat. Ulike basiskunnskap eller at ernæringsstudentene har andre krevende kurser parallelt?

SAMMENDRAG AV STUDENTENE SINE TILBAKEMELDINGER / SUMMARY OF EVALUATIONS GIVEN BY THE STUDENTS

Spørreundersøkelse via Mitt UiB, annen evaluering, tilbakemelding fra tillitsvalgte og/eller andre.

COURSE EVALUATION ON MITT UIB, OTHER EVALUATIONS, RESPONSES FROM THE STUDENT REPRESENTATIVES AND/OR OTHERS.

Emneevalueringen ble gjennomført ved bruk av SurveyXact som verktøy. Undersøkelsen var satt opp til å være anonym slik at ingen i etterkant kan se hvem som har svart hva.

Individuell e-post med informasjon om, og lenke til, undersøkelsen, gikk ut til 43 studenter den 19. november 2021. E-postlisten var hentet fra Felles Studentsystem (FS) med utplukk på uib-adressene til de studentene på studieprogrammet som var undervisningsmeldt da listene ble hentet ut. Disse adressene ble valgt da det er disse som er en forutsetning for at studentene skal kunne nytte datatjenestene ved UiB.

Spørreundersøkelsen var lagt opp med noen spørsmål der studentene ble bedt om å gi sine vurderinger på en skala, mens andre ba om tilbakemeldinger og innspill med studentenes egne ord. Spørsmålene som åpnet for fritekstsvar var frivillig å besvare, mens de andre var satt opp slik at de måtte velge noe for å komme videre. Studentene ble bedt om å komme med tilbakemeldinger på emnet som helhet, og på de enkelte lærerne de hadde hatt gjennom undervisningsperioden. De ble også bedt om å vurdere egen deltakelse og innsats, samt eget læringsutbytte sett i lys av læringsutbyttebeskrivelsen for emnet, jfr <http://uib.no/emne/NUTRFYS>

Med tanke på den pågående pandemien ble alle instituttets studenter spurt følgende spørsmål:

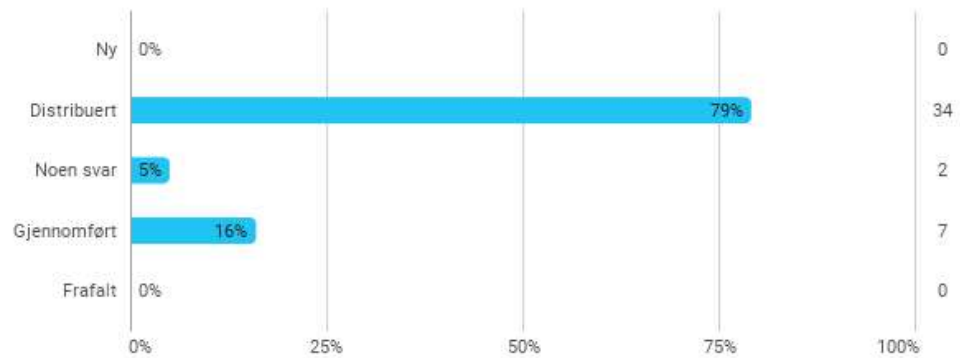
«Hvordan har digitale undervisningsformer og restriksjoner på fysisk undervisning påvirket din læring og din studietilværelse? Nevn gjerne både negative og positive erfaringer.»

Automatisk påminning gikk ut den 10. og 13. desember til de (hhv 40 og 37) studentene som ikke hadde svart til dess. Da undersøkelsen stengte den 15. desember, var det bare 9 studenter (21 %) som hadde gjennomført hele eller deler av undersøkelsen.

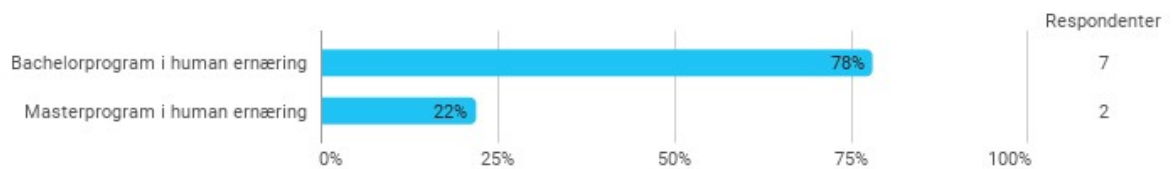
Historikk

Tidspunkt ^	Bruker	Hendelse
2021-12-15 12:00:28	System	Undersøkelse stengt for besvarelser
2021-12-13 10:00:37	System	Evaluering NUTRFYS 2021: E-postpåminnelse er sendt til 37 respondenter
2021-12-10 10:00:25	System	Evaluering NUTRFYS 2021: E-postpåminnelse er sendt til 40 respondenter
2021-11-29 10:00:29	System	Evaluering NUTRFYS 2021: Distribusjon via e-post er sendt til 43 respondenter

Samlet status

Svarene fordelte seg slik på de 2 studentgruppene:

RESULTATER: Da undersøkelsen stengte, var det 7 studenter (16%) som hadde fullført undersøkelsen. Svarprosenten er alt for lav (7- 9 studenter (16-20%).

Hvordan vurderer du det faglige innholdet?	Hvordan vurderer du det pedagogiske nivået i dette emnet?	Hvordan vurderer du arbeidsmengden i emnet?	Hvordan vurderer du organiseringen av emnet?	Er fornøyd med egen arbeidsinnsats	Har jobbet jevnt og systematisk med studiene
Passe	Svært godt	Passe	Svært godt	Helt enig	Helt enig
Passe	Svært godt	Passe	Svært godt	Helt enig	Helt enig
Passe	Svært godt	For mye	God	Helt enig	Helt enig
Passe	Godt	For mye	God	Enig	Enig
Passe	Godt	For mye	God	Enig	Enig
For komplisert	Godt	For mye	God	Enig	Enig
For komplisert	Godt	Alt for mye	God	Ikke mening	Ikke mening
For komplisert	Passe	Alt for mye	Passe	Uenig	Ikke mening
For komplisert	Passe	Alt for mye	Alt for dårlig	Helt uenig	Helt uenig

Forberedte du deg til laboratoriekursene?	Hvordan vurderer du laboratoriekursene. Hvor nyttige var de?	Hvordan vurderer du det arbeidsmengden i laboratoriekursene?	Hvordan vurderer du organiseringen av laboratoriekursene?	Hvordan vil du si at læringsutbyttet ditt har vært?	Eksamensoppgavene: speiler det innholdet i undervisningen?
Alltid	Svært nyttige	Passe	Svært godt	Godt	Helt enig
Alltid	Meget nyttige	Passe	Godt	Godt	Enig
Alltid	Meget nyttige	Passe	Godt	Godt	Enig
Som oftest	Nyttige	Passe	Godt	Godt	Enig
Som oftest	Nyttige	Passe	Godt	Godt	Ikke mening
Som oftest	Nyttige	Passe	Godt	Godt	Uenig
Som oftest	Nyttige	Passe	Godt	Godt	Helt uenig
Noen ganger	Nyttige	Passe	Passe		
Noen ganger	Lite nyttige	Passe	Passe		

Studentenes tilbakemeldinger:

Laboratoriekursene: Flere av studentene som svarte mente at de var meget nyttige eller nyttige, med passe arbeidsmengde og god organisering. Studentene mente at de fikk mer forståelse, lærte faget bedre og fikk bedre læringsutbytte. Likte at labkursene var koblet til et digitalt program. Noen syntes noen av kursene kom litt for sent etter forelesningen på samme tema.

Forelesninger: I stort positive tilbakemeldinger, interessant fag med mange gode forelesere. Pensum, arbeidsmengden, ble vurdert til for mye av de fleste som svarte, men overkommelig.

Eksamen: Varierende tilbakemeldinger. Flere studenter mente at eksamensoppgavene var bra, gjenspeilet innholdet i undervisningen med passelig vanskelighetsgrad. Noen student mente at noen av eksamensoppgavene var detaljkunnskap, en annen at noen spørsmål var dårligt formulert.

Læringsutbyttet: De fleste av studentene som svarte syntes det har vært et godt undervisningsopplegg, læringsrikt og at læringsutbyttet var godt.

Om digitale undervisningsformer og restriksjoner på fysisk undervisning: Positivt: De studenter som svarte likte videoforelesningene godt med mulighet å se videoene flere ganger og når det passet studenten best. Negativt: En student opplevde det tungt å høre på alle forelesninger, det blir passivt og at faget nedprioriteres.

Faglærers kommentarer:

Zoom forelesninger: introforelesning og spørretimer underveis etter hvert fullført tema og i slutten av semesteret. Får å ha mer kontakt med studentene og gi studentene mulighet å spørre og lærere mulighet å gå gjennom vanskelige tema hadde vi flere spørretimer (ZOOM) underveis. Få studenter møtte opp til spørretimene underveis og i slutten av semesteret. Kurset har flere studentgrupper så jeg vet ikke hvilke studenter som var med på ZOOM-forelesningen/spørretimene men av omtrent 140-150 studenter var det bare 25-40 studenter som deltok på spørretimene. Vi hadde også quizer og øvingsoppgaver (Mitt UiB). Alle foreleser hadde chat/diskusjonsforum. Chatten ble lite brukt av studentene.

De studenter som ikke gjorde godt på eksamen, manglet ofte forståelse og at sette in svaret i riktig sammenheng. Emnesansvarlig har tatt opp eksempel på gamla eksamensbesvarelser og sammen med studentene diskutert hva som var feil og hva som manglet for et fullgodt svar. Det kommer vi å fortsette med neste semester.

EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING OG VURDERING / EVALUATION AND COMMENTS BY COURSE

COORDINATOR:

Faglæreres vurderinger av emnet. *TEACHER COMMENTS.*

Eksempel: Kommentarer om praktisk gjennomføring, undervisnings- og vurderingsformer, evt. endringer underveis, studieinformasjon på nett og Mitt UiB, litteraturtilgang, samt lokaler og utstyr.

EXAMPLE: COMMENTS ABOUT PRACTICAL IMPLEMENTATION, TEACHING AND ASSESSMENT METHODS, IF NECESSARY. FUTURE CHANGES/CHANGES IN PROGRESS, STUDY INFORMATION ON THE INTERNET AND MITT UIB, LITERATURE ACCESS, LOCALES AND EQUIPMENT.

Praktisk gjennomføring: Bra

Studieinformasjon: På Mitt UiB, introduksjonsforelesning (ZOOM) med gjennomgang av emnet og opplegget med digitale video-forelesninger. Video-forelesningene var i stort sett tilgjengelige i den rekkefølgen som var satt i timeplanen og tilgjengelige fram til eksamen. Spørretimer (ZOOM) underveis etter hvert fullført tema og i slutten av semesteret. (PDF av forelesning samt tekst dokument).

Litteraturtilgang: På Mitt UiB: informasjon om pensum, anbefalte lærebok, forelesningsnotater, forelesningsvideoer, quizer, og oppgaver for selvstudium.

MÅL FOR NESTE UNDERVISNINGSPERIODE – FORBEDRINGSTILTAK / PLANNED CHANGES FOR THE NEXT TEACHING PERIOD – HOW TO BE BETTER:

Undervisningen er samundervisning med flere studentgrupper noe som gjør timeplanen til en utfordring. Vi håper vi kan begynne en uke tidligere i høstsemesteret, så at timeplanen blir mindre kompakt for å gi mer tid til studentene å fordøye innholdet i forelesningene.

FS – resultatfordeling (graf) / FS – DISTRIBUTION OF GRADING (GRAPH):

FOR ALLE STUDENTENE:

FS580.001 Resultatfordeling

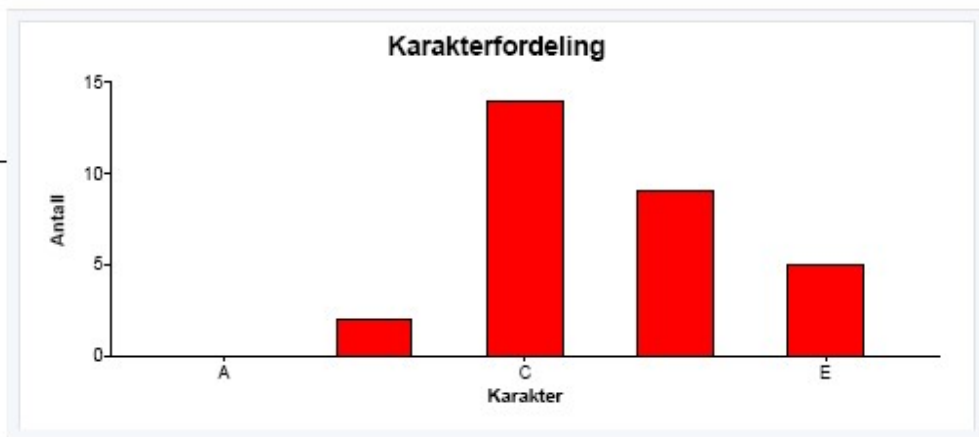
Eksamen: NUTRFYS 0 SK 2021 HØST
Menneskets fysiologi - Skriftlig skoleeksamen
Karakterregel: A-F eller Bestått/Ikke bestått

15,0sp

	Totalt
Antall kandidater (oppmeldt):	45
Antall møtt til eksamen:	36
Antall bestått (B):	30
Antall stryk (S):	6 17%
Antall avbrutt (A):	0
Gjennomsnittskarakter:	D
Antall med legeattest (L):	0
Antall trekk før eksamen (T):	1

Karakter Antall

E	5
D	9
C	14
B	2
A	0

FOR HVER STUDENTGRUPPE:

FS580.001 Resultatfordeling

Eksamen: NUTRFYS 0 SK 2021 HØST

Menneskets fysiologi - Skriftlig skoleeksamen

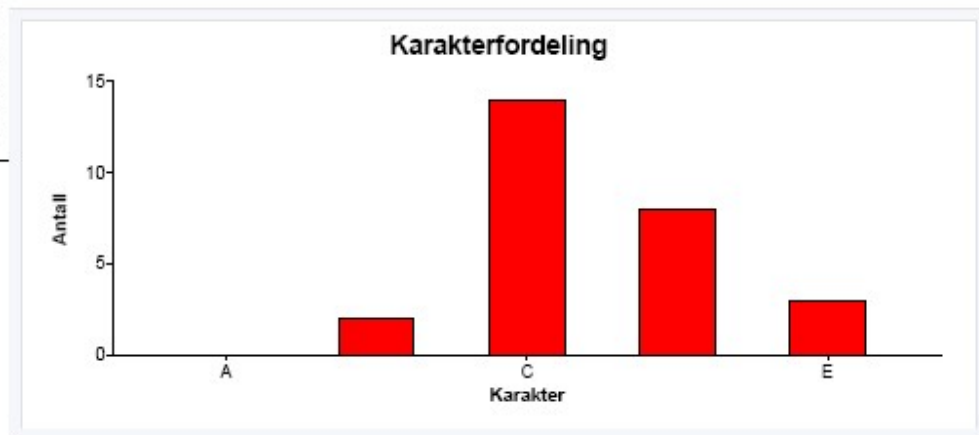
Karakterregel: A-F eller Bestått/Ikke bestått

Klasse: BAMD-NUHUM 2020-HØST NUHUM20-23 - Kull 20

15,0sp

	Totalt
Antall kandidater (oppmeldt):	37
Antall møtt til eksamen:	33
Antall bestått (B):	27
Antall stryk (S):	6 18%
Antall avbrutt (A):	0
Gjennomsnittskarakter:	C
Antall med legeattest (L):	0
Antall trekk før eksamen (T):	0

Karakter	Antall
E	3
D	8
C	14
B	2
A	0

Kommentar:

I figuren over vises bare resultater for de bachelorstudentene i human ernæring som hadde eksamen ihht normal studieprogresjon for studiet. Det var i tillegg 3 bachelorstudenter fra andre kull som var opp meldt til eksamen i NUTRFYS dette semesteret.

Av masterstudenter i human ernæring var det til sammen bare 2 av 5 vurderingsmeldte studenter som avla eksamen i NUTRFYS dette semesteret. Med så få studenter fra denne studentgruppen, er det valgt å utelate graf for disse.

EMNERAPPORT

Emnekode: HELVIT300 Emnetittel: Helsefagleg relevant vitenskapsteori og forskningsetikk	Semester: Haust 2021	Institutt: Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Emneansvarlig: Kristine Bærøe	Godkjent i: PU ernæring og biomedisin	

INNLEDNING:

Læringsutbytte:

Kunnskap:

Studenten skal kunne gjere greie for

- Innholdet i sentrale vitenskapsteoretiske tradisjonar.
- Grunnleggjande vitenskapsteoretiske forskingsverktøy (omgrepsavklaring, klassifisering, logiske prinsipp).
- Innholdet i relevante forskningsetiske prinsipp og retningslinjer.

Ferdigheiter:

Studenten skal være i stand til å

- Kritisk analysere og diskutere kunnskapsteoretiske problemstillinger knytt til eige fagområde.
- Reflektere over kunnskapsproduksjon i eige praksisfelt.
- Kritisk vurdere vitenskapsteoretisk perspektiv i fagartiklar.
- Vurdere forskningsetiske og samfunnsmessige utfordringar knytt til eige fagfelt og bidra til nytenking.
- Utøve forskningsetisk skjønn i møte med konkret forskingsarbeid.

STATISTIKK:

Mengde vurderingsmeldte studenter: 43		Mengde studenter møtt til eksamen:				
Karakterfordeling ->: Eller ->:	A:	B:	C:	D:	E:	F:
	Bestått: 41			Ikke bestått: 2		

SAMMENDRAG AV STUDENTENE SIN EMNEEVALUERING (hovedpunkt):

- Undervisningen får ok score, gjennomsnitt rundt 4, på en skala fra 1-5.
- Gruppeoppgavene og fellespresentasjonen fikk noe lavere score.
- Den anbefalte litteraturen er de midt på treet fornøyd med. En etterlyste at det kunne være mer relevant for biomedisin.
- Jevnt over rapporterer mange at de er ganske fornøyd ned egen innsats.
- På spørsmålet «Would you prefer having the course divided into smaller parts and stretched over the semester (rather than in two bulks)?» svarte 8 ja, og 7 nei. Flere skriver at det ble for lenge med en måned mellom bøkene.

EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING (INKL EVT NYE ELEMENT, OG EFFEKT AV DISSE, SOM ER PRØVD UT DETTE SEMESTERET):

- Kurset involverte denne gangen online kurset i bioetikk fra Karolinska Institutt. De fleste jobbet ivrig med dette og var fornøyd med innholdet. Men mange opplevde de fikk for liten tid på online kurset. Og flere ville gjerne ha

brukt mer enn de tre timene som var satt av til dette i plenum.

- Kurset gikk henholdsvis online og fysisk. Studentene var mindre aktive online.
- Kurset var denne gangen delt opp i to bolker. Det blir allikevel temmelig intenst, men opplevdes noe mindre heseblesende enn når det går halvannen uke i strekk.
- Gruppeoppgavene blir muligens for lite konkrete for mange, så vil justere disse i så måte.

MÅL FOR NESTE EVALUERINGSPERIODE - FORBEDRINGSTILTAK:

- Neste høst vil jeg bruke litt mer tid på å diskutere onlinekurset når vi er samlet.
- Vil jobbe frem flere oppgaver, lage mer konkrete spørsmål, forsøke å knytte det tetter opp mot biomedisin og prøve ut en arbeidsform der ikke alle jobber med de samme spørsmålene.
- Vil så få studentene til å legge mer frem for hverandre.
- Undersøker også om jeg kan finne en lærebok som er bedre egnet.
- Vil prøve ut 'flipped classroom' tilnærming mellom bolkene neste høst, for å få de de å stille mest mulig forberedt til vitneskapsteoridelen. Da tror jeg de får mer igjen av kurset.

EMNERAPPORT

Emnekode: NUTR203		Semester:		Institutt: K1			
Emnetittel: Ernæringsfysiologi - makronæringsstoffer		Høst 2021					
Emneansvarlig: Jutta Dierkes		Godkjent i:					
Dato: 2. februar 2022							
INNLEDNING:							
<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging fra tidligere evalueringer: Emnet har blitt endret etter Rethos-implementering og inkluderer nå både ernæringsanbefalinger og patofysiologi av diabetes, aterosklerose og fedme. • Tidligere hadde studentene ønske om at læreboken skulle følges nøye, og det har blitt gjort. 							
STATISTIKK:							
Antall vurderingsmeldte studenter: 48				Antall studenter møtt til eksamen: 38			
Karakterfordeling ->:	A: 1	B:20	C: 6	D: 5	E: 5	F: 1	
Eller ->:	Bestått:			Ikke bestått:			
SAMMENDRAG AV STUDENTENE SIN EMNEEVALUERING (<i>hovedpunkt</i>):							
<ul style="list-style-type: none"> • Metode - gjennomføring: Anonym nettbasert spørreundersøkelse. Det kom skriftlig tilbakemelding fra 9 studenter. Flere spørsmål er besvart av et lavere antall studenter. • Studentenes vurderinger og tilbakemeldinger: Tilbakemeldingene var veldig varierte, lab fikk god kritikk, mens forelesningene og notatene fikk variert tilbakemelding. Notatene ble lagt ut rett før forelesningene, og dette ble kritisert. Studentene mente det var mye repetisjon fra emnet NUTR115. Lavt antall tilbakemeldinger tolkes også som at mange av de som ikke svarte, ikke var særlig misfornøyd med emnet. • Faglærers kommentar: Forelesningene var på engelsk, som kan være en utfordring for noen studenter. Forelesningene fulgte i høy grad læreboken, som var ønsket av tidligere kull. Notatene var lagt ut sent, og det skal forbedres. 							
EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING:							
<ul style="list-style-type: none"> • Evaluering basert på læringsutbyttebeskrivelsen: Emnet var mer krevende enn før fordi LUB har blitt utvidet. Overlapp med NUTR115 bør sjekkes og justeres. • Undervisnings- og vurderingsformer: Blanding av forelesninger og lab (2x) er greit. Stor takk til phd-kandidatene Anthea van Parys og Alice Refosco for gjennomføring av lab. • Pensum: <p>Gropper SS, Smith JL, Carr TP: Advanced Nutrition and Human Metabolism. 8th edition 2020. Cengage, Boston USA ISBN: 978-0-357-44981-3</p> <p>Nordic Nutrition Recommendations (NNR5) https://www.norden.org/en/publications, Chapters 2, 3, 5, 10, 11, 12, 13</p>							

Norske anbefalinger for ernæring og fysisk aktivitet. Utgitt av helsedirektorat, nytt utgave 2014:
<https://helsedirektoratet.no/publikasjoner/anbefalinger-om-kosthold-ertering-og-fysisk-aktivitet>

Dietary guidelines in the EU, Norway, Switzerland, Iceland and UK:

https://knowledge4policy.ec.europa.eu/health-promotion-knowledge-gateway/topic/food-based-dietary-guidelines-europe_en

- Studieinformasjon: God organisering
- Karakterfordeling: Det var lavt oppmøte på forelesningene, og dårlig deltakelse på quiz som ble lagt ut underveis. Dette gjenspeiles i relativt mange svake karakterer.
- Lokale og utstyr: Glas-auditoriet og labsal Fløyen er veldig bra.
- Utplassering/felt (hvis relevant): ----
- Endringer gjort underveis: ----

MÅL FOR NESTE EVALUERINGSPERIODE - FORBEDRINGSTILTAK:

EMNERAPPORT

Emnekode: NUTR203A	Semester:	Institutt: K1
Emnetittel: Ernæringsfysiologi - makronæringsstoffer	Høst 2021	
Emneansvarlig: Jutta Dierkes	Godkjent i:	
Dato: 2. februar 2022		

INNLEDNING:

- Oppfølging fra tidligere evalueringer: Emnet har blitt endret iht. studieprogramevaluering av master i human ernæring og fikk en egen emnekode. For øvrig ble LUB'ene revidert p.g.a. Rethos-implementering i bachelorutdanningen og inkluderer nå både ernæringsanbefalinger og patofysiologi av diabetes, aterosklerose og fedme.

STATISTIKK:

Antall vurderingsmeldte studenter: 4		Antall studenter møtt til eksamen: 3				
Karakterfordeling ->:	A: 1	B:1	C: 1	D:	E:	F:
Eller ->:	Bestått:			Ikke bestått:		

SAMMENDRAG AV STUDENTENE SIN EMNEEVALUERING (hovedpunkt):

- Metode - gjennomføring: Anonym nettbasert spørreundersøkelse. 2 skriftlige tilbakemeldinger.
- Studentenes vurderinger og tilbakemeldinger: Studentene var kjempefornøyde med emnet.
- Faglærers kommentar: Masterstudentene møtte opp til forelesningene, som gjenspeiles i gode resultater.

EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING:

- Evaluering basert på læringsutbyttebeskrivelsen: Det var greit å ha ekstraundervisning med masterstudentene. Også lurt med mer utvidete LUB'er.
- Undervisnings- og vurderingsformer: Blanding av forelesninger og lab (2x) er greit. Stor takk til phd-kandidatene Anthea van Parys og Alice Refosco for gjennomføring av lab.
- Pensum:

Gropper SS, Smith JL, Carr TP: Advanced Nutrition and Human Metabolism. 8th edition 2020. Cengage, Boston USA ISBN: 978-0-357-44981-3

Nordic Nutrition Recommendations (NNR5) <https://www.norden.org/en/publications>, Chapters 2, 3, 5, 10, 11, 12, 13

Norske anbefalinger for ernæring og fysisk aktivitet. Utgitt av helsedirektorat, nytt utgave 2014:
<https://helsedirektoratet.no/publikasjoner/anbefalinger-om-kosthold-ertering-og-fysisk-aktivitet>

Dietary guidelines in the EU, Norway, Switzerland, Iceland and UK:

https://knowledge4policy.ec.europa.eu/health-promotion-knowledge-gateway/topic/food-based-dietary-guidelines-europe_en

- Studieinformasjon: I prinsippet godt organisert, én gang feil oppmøtested.
- Karakterfordeling: Veldig grei
- Lokale og utstyr: Glas-auditoriet og labsal Fløyen er veldig bra.
- Utplassering/felt (hvis relevant): ---
- Endringer gjort underveis: ---

MÅL FOR NESTE EVALUERINGSPERIODE - FORBEDRINGSTILTAK:

Institutt for biomedisin
Klinisk institutt 1
Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Institutt for klinisk odontologi
Klinisk institutt 2
Programutvalgene
MEDSU

Referanse

2021/18160-MADA

Dato

13.12.2021

NOKUT-tilsyn av UiBs systematiske studiekvalitetsarbeid 2022

Bakgrunn for saken

Våren 2022 setter Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) i gang arbeidet med periodisk tilsyn med Universitetet i Bergens systematiske kvalitetsarbeid for utdanningene. UiBs kvalitetssystem ble sist godkjent i 2014, og studiekvalitetsforskriften slår fast at det ikke skal gå mer enn 8 år mellom hvert systemtilsyn. Kvalitetssystemene for [utdanning](#) og for [ph.d.-utdanning](#) ved UiB følger de samme overordnede prinsippene for evaluering og rapportering, men har separate regler og rutinebeskrivelser.

Målet med systemtilsyn er todelt:

1. Å kontrollere at institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid oppfyller gjeldende krav i lov og forskrifter.
2. Å stimulere institusjonene til å videreutvikle sitt systematiske kvalitetsarbeid. Tilsynet skal synliggjøre styrker og avdekke områder der institusjonen trenger å videreutvikle det systematiske kvalitetsarbeidet.

Tilsynet skjer med bakgrunn i kravene i [studietilsynsforskriften kapittel 4](#), [studietilsynsforskriften kapittel 2](#), [studiekvalitetsforskriften § 2-1](#) og [§ 2-2](#), og i [§ 1-6](#) i universitets- og høyskoleloven.

Retten til selv å kunne opprette utdanninger (selvakkreditering) forutsetter at institusjonen har et godkjent kvalitetssystem. Tilsynet vil omfatte hele UiBs kvalitetsarbeid på alle de tre nivåene; bachelor, master og ph.d. Oppfølgingen av tilsynet vil bli organisert på en måte som involverer både sentralt nivå og fakultetsnivå/institutt/programnivå for de utvalgte programmene. NOKUT velger vanligvis ut rundt fem studieprogram i disse tilsynene, og tilsynsprosessen er lik for alle nivåene.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Oppfølging ved MED

Fakultetet vil sette ned en styringsgruppe som vil kunne bestå av dekan, pro/visedekan for forskning og utdanning, relevant institutt- og programutvalgsleder, studiesjef, leder for forskerutdanningen, studentrepresentant og relevante administrative ressurser. Fakultetets styringsgruppe vil jobbe tett opp mot den sentrale styringsgruppen, som ledes av prorektor Pinar Heggernes.

Fakultetet vil ta hovedansvar for å samle inn den dokumentasjonen som trengs i tilsynet, men både vitenskapelige, tekniske og administrativt ansatte ved instituttene må regne med å bli involvert i arbeidet.

Tidsplan

NOKUT vil invitere lærestedene til et felles informasjonsmøte i starten av mai 2022. UiB vil deretter motta en oversikt over hvilken dokumentasjon som skal framlegges for den sakkyndige komiteen som skal gjennomføre tilsynet. Denne dokumentasjonen skal leveres innen 15. september 2022, og komiteen vil deretter komme på et institusjonsbesøk mellom uke 45 og 50.

På bakgrunn av den innsendte dokumentasjonen, opplysninger fra intervjuer under institusjonsbesøket og supplerende kilder skal komiteen utarbeide en sakkyndig innstilling. På bakgrunn av den sakkyndige innstillingen, institusjonens uttalelse og NOKUT-direktørens innstilling vil styret i NOKUT fatte vedtak om institusjonens systematiske kvalitetsarbeid er tilfredsstillende. Komiteen leverer sin innstilling i januar/februar 2023, og NOKUT fatter endelig vedtak om UiBs fortsatt har rett til selvakkreditering i april 2023.

Spørsmål til tilsynet ved MED?

Ta kontakt med martha.dahle@uib.no.

Vennlig hilsen

Marit Øilo
visedekan for utdanning

Ørjan Leren
seksjonssjef

UiBs KVALITETSSYSTEM FOR UTDANNING – SYSTEMBESKRIVELSE

STUDIEAVDELINGEN 2020 // UNIVERSITETET I BERGEN

AMBISJONER FOR ARBEIDET MED STUDIEKVALITET	3
1. BAKGRUNN	4
1.1 KVALITETSSYSTEM FOR BACHELOR- OG MASTERPROGRAM, ÅRSSTUDIER, ETTER- OG VIDEREUTDANNINGER	4
1.2 KVALITETSSIKRING AV PH.D.-UTDANNINGEN	6
2. UTVIKLING OG KONTROLL AV STUDIEKVALITET	7
2.1 STØTTESYSTEMER FOR UTVIKLING OG KONTROLL AV KVALITET I STUDIENE	8
LÆRINGSDESIGNGRUPPER	8
STUDIEKVALITETSKOMITEER	9
2.2 PROSESSER	10
ÅRLIGE EGENVURDERINGER OG DIALOGMØTER	10
EVALUERING OG REAKKREDITERING	10
2.3 ROLLER OG ANSVAR I STUDIEKVALITETSARBEIDET	11
3. PROSESSBESKRIVELSE – ÅRLIGE PROSESSER	14
3.1 ÅRLIGE EGENVURDERINGER, DIALOGMØTER OG STUDIEKVALITETSMELDINGER	15
3.2 ÅRLIG GJENNOMGANG AV STUDIEPORTEFØLJEN	18
4. PROSESSBESKRIVELSE – SYKLISKE PROSESSER	19
4.1 EVALUERING AV ETABLERTE STUDIETILBUD	20
3-ÅRIG SYKLUS – EMNEEVALUERING	20
EVALUERING OG KVALITETSSIKRING AV PRAKSIS	21
5-ÅRIG SYKLUS – PROGRAMEVALUERING	22
REAKKREDITERING AV STUDIEPROGRAM	24
ÅRLIG SYKLUS – EKSTERN FAGFELLE	25
4.2 AKKREDITERING – NYE STUDIEPROGRAM	25
SAKSGANG VED OPPRETNING OG NEDLEGGING AV STUDIEPROGRAM	25
5. FELLESGRADER OG FELLESE STUDIEPROGRAM	28
6. TVERRFAKULTÆRE STUDIEPROGRAM	29
7. STØTTE TIL KVALITETSARBEID	29
7.1 DIGITALE STØTTESYSTEMER	29
7.2 UiB LÆRINGSLAB	30
7.3 STUDENTMEDVIRKNING	30
7.4 LÆRINGSMILJØ	31
7.5 INSENTIVORDNINGER	32
7.6 INFRASTRUKTUR	33
VEDLEGG	33
VEDLEGG 1	33
RETNINGSLINJER FOR EKSTERNE FAGFELLER VED UNIVERSITETET I BERGEN	33
VEDLEGG 2	35
RETNINGSLINJER FOR UTARBEIDING OG DRIFT AV TVERRFAKULTÆRE PROGRAM	35

AMBISJONER FOR ARBEIDET MED STUDIEKVALITET

UiBs handlingsplan for kvalitet i utdanning er forankret i universitetets strategi, *Kunnskap som former samfunnet*. Arbeidet med studiekvalitet skal være systematisk, målrettet og til beste til studenter, universitetet og samfunnet for øvrig:

- Gjennom å ta utdanninger av høy kvalitet utvikler våre kandidater kunnskaper, ferdigheter og personlige egenskaper
- Gjennom å utvikle utdanninger av høy kvalitet bygger vi universitetssamfunnets faglige selvforståelse og integritet
- Gjennom å tilby utdanninger av høy kvalitet bidrar UiB til å fylle samfunnets behov for kvalifisert arbeidskraft, og for kritiske, reflekterte samfunnsborgere.

Formålet med UiBs system for kvalitetssikring av utdanning er å understøtte en kultur for systematisk utvikling av kvalitet i emner og studieprogram. Kunnskap fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å videreutvikle kvaliteten.

Systembeskrivelsen presenterer UiBs kvalitetssystem, og skal være en veileder i det praktiske og systematiske kvalitetsarbeidet. De delområdene, prosessene og tiltakene som er omtalt her, utgjør grunnsteinene i kvalitetsarbeidet, og systembeskrivelsen skal tjene som grunnlag for universitetets systematiske arbeid med vedlikehold, revisjon og videreutvikling av kvaliteten i utdanningene.

Godkjent av universitetsstyret 25. oktober 2018.

1. BAKGRUNN

1.1 KVALITETSSYSTEM FOR BACHELOR- OG MASTERPROGRAM, ÅRSSTUDIER, ETTER- OG VIDEREUTDANNINGER

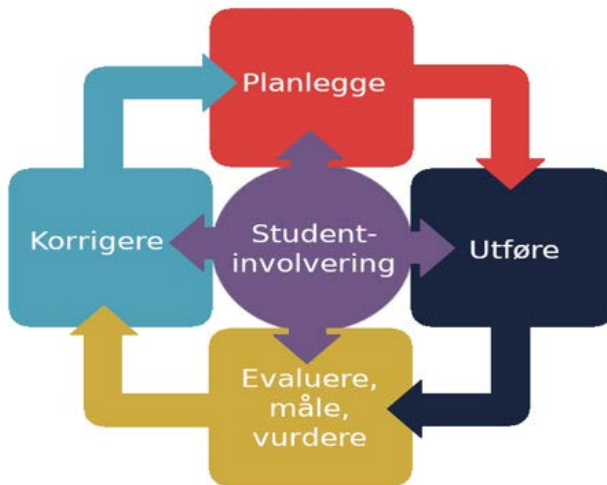
Kvalitetssystemet for utdanningene er en del av UiBs samlede system for internkontroll, og omfatter bachelor-, og masterprogram, årsstudier og etter- og videreutdanninger.

Prosessbeskrivelsen av systemet for kvalitetsarbeid i utdanningene ved UiB er utarbeidet på basis av et forslag fra en tverrfaglig arbeidsgruppe. Systemet ble vedtatt av Universitetsstyret i oktober 2018.

Kvalitetssystemet inngår som en del av UiBs samlede internkontrollsystem. Systemet skal gi et kontinuerlig fokus på kvalitetsutvikling av studietilbudet, og sikre at UiBs studier holder forsvarlig kvalitet.

Kvalitetsarbeidet kan fremstilles som en syklisk prosess i fire faser. Det innebærer krav til kontinuerlig forbedring og læring der elementene planlegge, utføre, evaluere og korrigere gjentas innenfor alle aktiviteter og på alle nivå. Svikt i kvalitet skal fanges opp og møtes med systematiske løsninger for oppfølging og dokumentasjon av iverksatte tiltak. Studenter skal involveres i alle fasene av kvalitetsarbeidet.

Kvalitetssystemet for utdanningene skal sikre at UiB overholder studie-kvalitets- og studietilsynsforskriftens krav om:

- Det systematiske kvalitetsarbeidet (studietilsynsforskriftens § 4-1)
- At det er på plass ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud, både nye og etablerte, tilfredsstillere kravene i studiekvalitetsforskriftens § 3-1 og 3-2, og kapittel 2 i studietilsynsforskriften
- At kunnskapen fra kvalitetsarbeidet skal brukes til å videreutvikle kvaliteten i studietilbudene (studiekvalitetsforskriften § 2-1 (1). Kvalitetsarbeidet skal kunne dokumenteres, og det skal være forankret i en strategi og ledelse ved institusjonen (Studietilsynsforskriftens § 4-1).

Gjennom kvalitetsarbeidet skal universitetet bidra til å fremme en *kvalitetskultur* blant ansatte og studenter.

UiBs *Handlingsplan for kvalitet i utdanningene*, som ble vedtatt av Universitetsstyret i 2017, er retningsgivende for UiBs arbeid med utdanningskvalitet. Planen inneholder en rekke delmål, tiltak og virkemidler som til sammen skal bidra til å fremme en kvalitetskultur ved UiB.

1.2 KVALITETSSIKRING AV PH.D.-UTDANNINGEN

Kvalitetssikringen av ph.d.-utdanningen følger de samme overordnede prinsippene for evaluering og rapportering som kvalitetssystemet for første og andre syklus. Det legges årlig fram en forskerutdanningsmelding for universitetsstyret som gir en statusoppdatering fra det foregående året. I tillegg gjennomføres det en anonym tilfredshetsundersøkelse blant ferdige ph.d.-kandidater, kalt kandidatundersøkelsen. Videre inneholder systemet krav om rutiner for gjennomføring av emneevalueringer hvert tredje år, og krav om programevalueringer. Disse rapportene utgjør et grunnlag for å vurdere om det skal innføres tiltak i fakultetenes ph.d.-programmer eller i UiB sin forskerutdanning som helhet.

I tillegg har kvalitetssystemet for ph.d.-utdanningene ordninger med fremdriftsrapportering og midtveisevaluering av kandidatenes individuelle ph.d.-løp.

For øvrig følger en detaljert beskrivelse av rutinene på UiBs ansattssider: uib.no/foransatte/95455/kvalitetssikring-av-forskerutdanningen

2. UTVIKLING OG KONTROLL AV STUDIEKVALITET

Ved UiB er det to overordnede prosesser som til sammen sikrer at kvaliteten i utdanningene videreutvikles og at de oppfyller de kravene som stilles til akkrediterte studietilbud. Det ene er den årlige prosessen med egenvurderinger, dialogmøter, og studiekvalitetsmeldinger, som representerer det løpende studiekvalitetsarbeidet. Den andre prosessen omfatter syklisk evaluering og reakkreditering av studiene. På institusjons- og fakultetsnivå er det etablert støttefunksjoner som er sentrale i utviklingen.

Helhetlig kvalitetsarbeid ved UiB

2.1 STØTTESYSTEMER FOR UTVIKLING OG KONTROLL AV KVALITET I STUDIENE

Støttesystemet består av:

- En sentral og syv fakultetsvise *læringsdesigngrupper* med ansvar for å veilede fagmiljøene under utforming av nye studieprogram og kvalitetsutvikling i eksisterende studieprogram.
- En sentral og syv fakultetsvise *studiekvalitetskomiteer* som har i oppgave å vurdere om nye og etablerte studieprogram stetter kravene til akkreditering.

LÆRINGSDESIGNGRUPPER

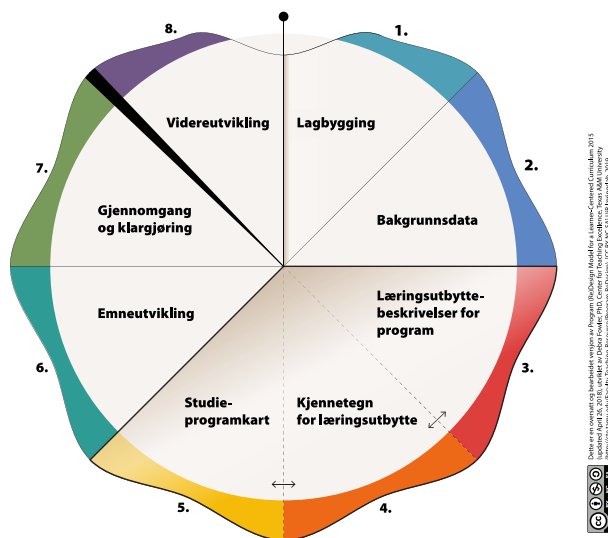
Læringsdesign refererer til utforming og utvikling av læringsinnhold på ulike nivå. Fakultetene skal ha læringsdesigngrupper med nødvendig spisskompetanse på den faglige egenarten til utdanningene på det aktuelle fakultetet. Det enkelte fakultet bestemmer selv sammensetning av og mandat for gruppen, med utgangspunkt i hva som kjennetegner relevant undervisning, læring og vurdering innenfor fakultetets ulike fagfelt.

I samspill med læringsdesigngruppen i UiB læringslab, bidrar de fakultetsvise læringsdesigngruppene med:

- tverrfaglig kompetanse; vitenskapelig, administrativ og utdanningsfaglig
- faglig-pedagogisk motivasjon
- fortolkning og oversetting av ytre krav i spesifikke faglige kontekster
- relevante metoder og verktøykasser
- tilrettelegging for den kollegiale samtalen om utdanning og undervisning
- utforming av læringsutbyttebeskrivelser
- læringsdesignkompetanse.

Figuren under viser UiBs modell for helhetlig utvikling av studieprogram, både oppretting av nye og grundig redesign av eksisterende. Modellen er skalerbar ved at deler av den kan brukes i utviklingsarbeid på emnenivå.

(Re)designmodell for utvikling av studieprogram

De fakultetsvise læringsdesigngruppene kan være fast definerte grupper eller team/nettverk. De har i oppgave å veilede fagmiljøene i forbindelse med videreutvikling av studieprogrammene ved fakultetetene, og i forbindelse med studieprogramevalueringer.

STUDIEKVALITETSKOMITEER

Den sentrale studie kvalitetskomiteen oppnevnes av UiBs utdanningsutvalg og har ansvar for å vurdere søknader om oppretting av nye

studieprogram, i henhold til kravene i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften. Komiteen gir anbefaling om oppretting til Utdanningsutvalget og Universitetsstyret. På eget initiativ eller etter særlig forespørsel kan komiteen foreta en tilsvarende vurdering av eksisterende studieprogram. Utdanningsutvalget vedtar sammensetning av komiteen.

Fakultetene har *fakultetsvise studiekvalitetskomiteer* etter mal av den sentrale studiekvalitetskomiteen, med et særskilt ansvar for reakkreditering av fakultetets eksisterende program. Komiteen gir anbefaling om reakkreditering til fakultetsstyret.

Faglig ledelse og studentrepresentanter skal være representert i komiteene, sammen med andre som fakultetsstyret oppnevner.

2.2 PROSESSER

ÅRLIGE EGENVURDERINGER OG DIALOGMØTER

Utdanningskvaliteten skal gjennomgås årlig i form av egenvurderinger på emnenivå, programnivå, institutt- og fakultetsnivå. Egenvurderingene ligger til grunn for de årlige dialogmøtene mellom fakultetsnivået og institusjonsledelsen, som munner ut i UiBs samlede studiekvalitetsmelding. Formålet er å ha et løpende fokus på utdanningskvalitet på alle nivå, og fortløpende oppfølging der det er sviktende kvalitet. Prosessen skal også bidra til å gi en statusoppdatering når det gjelder UiBs krav og målsettinger knyttet til kvalitetsarbeid satt i Handlingsplan for utdanningskvalitet. Denne prosessen er beskrevet i kapittel 3.1.

EVALUERING OG REAKKREDITERING

Ordningene med emneevalueringer, som gjennomføres hvert tredje år, og programevalueringer, som gjennomføres hvert femte år, skal sikre at studietilbudene tilfredsstillende de kvalitetskravene som går fram av nasjonale krav til akkreditering. Nasjonale krav er i denne sammenhengen i studiekvalitetsforskriften, studietilsynsforskriften, nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS), og i nasjonale rammekrav i utdanningene der dette finnes.

2.3 ROLLER OG ANSVAR I STUDIEKVALITETSARBEIDET

Ansvar for kvalitetsarbeidet i utdanningene følger den faglige linjen.

Emneansvarlig

Alle emner skal, i de semestrene det undervises i emnet, ha utpekt en emneansvarlig. Instituttleder peker ut emneansvarlig.

Emneansvarlig har ansvar for:

- Gjennomføringen av emnet.
- Årlig egenvurdering (kap. 3.1)
- Å gjennomføre emneevaluering i emnet minimum hvert 3. år. (kap. 4.1), og for oppfølging av emneevaluering i samråd med programstyret.

Programstyreleder

Alle studieprogrammer skal ledes av en et programstyre/programråd med en programstyreleder. Instituttleder utpeker programstyret og leder av programstyret

Programstyreleder har ansvar for å:

- Drifte studieprogrammet
- Sikre kvaliteten i studieprogrammet, inkl. at krav i forskrifter er oppfylgt (kap. 1)
- Gi råd til institutt og fakultet vedrørende studiekvalitet, og planer for utvikling av emner og studieprogram
- Spesifisere oppdrag til ekstern fagfelle (se kap. 4.1 om ekstern fagfelle)
- Utarbeide en kort årlig egenvurdering av programmet, blant annet basert på egenvurderingene av emnene (kap. 3.1)
- Lage plan for emneevaluering, og ansvar for at anbefalinger og emneevalueringene blir fulgt opp i samråd med instituttet
- Gjennomføre programevaluering minst hvert 5. år (kap. 4.1)
- Sikre studentinvolvering i prosesser og beslutninger med følger for studieprogram og læringsmiljø.

Instituttleder har ansvar for å:

- Sikre at instituttets studieportefølje er iht studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriftens krav
- Påse at krav til pedagogisk kompetanse blir overholdt ved ansettelser i faglige stillinger og ved opprykk, jf. Regler for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved UiB
- Bidra til og legge til rette for kontinuerlig kvalitetsarbeid på studieprogrammene
- Lage plan for emneevaluering av instituttets emneportefølje i samråd med programstyrene
- Sikre kvaliteten i instituttets studieprogram, herunder ved å lage en plan for oppfølging av de årlige egenvurderingene fra programstyrene, og de sykliske programevalueringene (hvert 5. år)
- Utarbeide en årlig studiekvalitetsmelding som bygger på programstyrenes egenvurderinger og programevalueringer. Studiekvalitetsmeldingen danner grunnlag for dialogmøtet med fakultetet
- Årlig gjøre en overordnet egnevaluering av programporteføljen (kap 3.2)
- Sikre studentinvolvering i prosesser og beslutninger med følger for studieprogram og læringsmiljø.

Dekan har ansvar for å:

- Sikre at fakultetets studieportefølje er iht. studiekvalitetsforkriften - og studietilsynsforskriftens krav
- Påse at krav til pedagogisk kompetanse blir overholdt ved ansettelser i faglige stillinger og ved opprykk, jf. Regler for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved UiB
- Søke Universitetsstyret om oppretting og nedlegging av studieprogram
- Gjennomføre dialogmøter med instituttene med utgangspunkt i deres årlige egenvurderinger
- Delta i dialogmøte med universitetsledelsen
- Utarbeide en årlig studiekvalitetsmelding med utgangspunkt i instituttenes studiekvalitetsmeldinger og bestillinger fra universitetsledelsen (kap. 3.1)
- Lage en samlet tidsplan for systematisk gjennomgang av fakultetets studieprogramportefølje, med angivelse av år for programevaluering av de enkelte studieprogrammene
- Vedta reakkreditering av studieprogram etter programevalueringer, med bakgrunn i anbefaling fra de fakultetsvise studiekvalitetskomiteene
- Årlig gjøre en overordnet egevaluering av programporteføljen (kap 3.2)
- Sikre studentinvolvering i prosesser og beslutninger med følger for studieprogram og læringsmiljø.

Rektor har ansvar for:

- Kvalitetssystemet
- UiBs samlede programportefølje
- Sikre at universitetets studieportefølje er iht. studiekvalitetsforkriften og studietilsynsforskriftens krav
- Påse at krav til pedagogisk kompetanse blir overholdt ved ansettelser i faglige stillinger og ved opprykk, jf. Regler for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved UiB
- Gjennomføre dialoger med fakultetsledelsene med utgangspunkt i fakultetenes studiekvalitetsmeldinger
- Sørge for at det årlig utarbeides en samlet studiekvalitetsmelding for universitetet på bakgrunn av fakultetenes studiekvalitetsmeldinger og dialogmøtene mellom fakultetene og universitetsledelsen
- Sikre studentinvolvering i prosesser og beslutninger med følger for studieprogram og læringsmiljø
- Opprette og nedlegge studieprogram etter søknad fra fakultetene
- Vedta universitetets samlede studiekvalitetsrapport

3. PROSESSBESKRIVELSE – ÅRLIGE PROSESSER

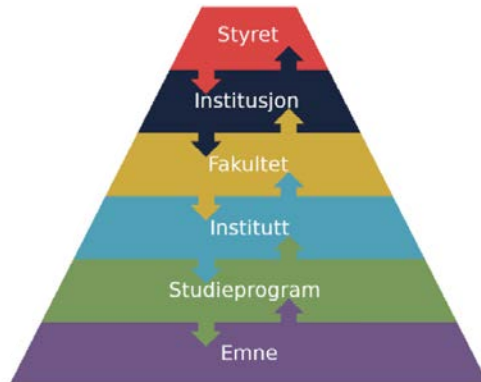

Det skal gjennomføres årlige dialogmøter mellom universitetsledelsen og ledelsen ved det enkelte fakultet og mellom fakultetsledelsene og ledelsen ved instituttene. Videre skal det gjennomføres årlige fagfelle-vurderinger av alle studieprogram. Ordningen skal sikre et kontinuerlig fokus på utdanningskvalitet på alle nivå, og at det blir iverksatt tiltak ved behov.

Dialogmøtene skal være basert på egenvurderinger fra emneansvarlige, programstyrer, institutt og fakultet, og fagfellevurderinger. Referater fra dialogmøtene med instituttene danner utgangspunkt for fakultetets årlige studiekvalitetsmelding, inklusive planer for oppfølging av studiekvalitet. Referat fra studiekvalitetsmeldingene og dialogmøtene mellom fakultets- og universitetsledelse utgjør grunnlaget for universitetets samlede planer for oppfølging av studiekvalitet. Universitetets samlede studiekvalitetsmelding legges frem for Universitetsstyret.

3.1 ÅRLIGE EGENVURDERINGER, DIALOGMØTER OG STUDIEKVALITETSMELDINGER

Skisse over saksgang

- *Emneansvarlige leverer en kort årlig egenvurdering av emnet til programstyret. Egenvurderingen skal kort beskrive undervisningsopplegget for emnet, hva som fungerte eller ikke fungerte i undervisningen og hva som gjøres for å følge dette opp, samt eventuelle andre forhold av betydning for kvaliteten på emnet.*

- *Programstyret utarbeider en kort årlig egenvurdering av programmet/(ene) til instituttledelsen.* Programstyret tar utgangspunkt i egenvurderingene fra de emneansvarlige, samt vurdering fra eksterne fagfelle. Det skal også vurderes om planlagte eller gjennomførte endringer på emnenivå påvirker helheten i programmet. Deres resultater fra Studiebarometeret og/eller andre undersøkelser viser behov for oppfølging, skal dette fremgå av egenvurderingen. Programmets gjennomføringstall skal også gjennomgås og gjøres rede for.
- *Instituttledelsen utarbeider en kort årlig studiekvalitetsmelding til fakultetsledelsen.* Meldingen skal inneholde vurdering av og plan for oppfølging av programstyrenes egenvurderinger, kort beskrivelse av tiltak for økt studiekvalitet som er gjennomført ved instituttet, og vurdering av instituttets gjennomføringstall og om disse har konsekvenser for instituttens ressurser. Instituttets vurdering danner grunnlaget for dialog med fakultetet.
- *Fakultetsledelsen gjennomfører dialogmøter med ledelsen ved instituttene,* med utgangspunkt i instituttets studiekvalitetsmelding. Instituttens studiekvalitetsmeldinger og referater fra dialogmøtene med instituttene, danner utgangspunktet for fakultetets studiekvalitetsmelding med planer for oppfølging av studiekvalitet.

I tillegg skal følgende tema omtales i fakultets- og i universitetsledelsens studiekvalitetsmeldinger:

- Oppfølging av foregående års studiekvalitetsmelding
  - Hovedkonklusjoner fra fakultetenes dialogmøter
  - Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer
  - Budsjettprioriteringer
  - Studieportefølje og dimensjonering
  - Satsingsområder
  - Status knyttet til målsettinger om studiekvalitet satt i UiBs handlingsplaner, inklusive Handlingsplan for kvalitet i utdanning
  - Utviklingsavtale med KD
- *Universitetsledelsen gjennomfører dialogmøter med fakultetene* med utgangspunkt i fakultetenes studiekvalitetsmeldinger.

Studiekvalitetsmeldingene og referat fra dialogmøtene skal lagres i studiekvalitetsbasen.

Det sendes årlig et brev til fakultetene som inneholder en tidsplan og konkretisering av hva fakultetene skal omtale i sine studiekvalitetsmeldinger.

Aktuelle rapporter fra Tableau og STAR til bruk ved egenvurderinger på programnivå og studiekvalitetsmeldinger kan hentes ut her:

- Programnivå: [rapport-dv.uhad.no/#/workbooks/1573/views
www.fellesstudentsystem.no/applikasjoner/star/studieprogramledere.html](http://rapport-dv.uhad.no/#/workbooks/1573/views/www.fellesstudentsystem.no/applikasjoner/star/studieprogramledere.html)
- Fakultetsnivå: rapport-dv.uhad.no/#/site/UiB/projects/428

3.2 ÅRLIG GJENNOMGANG AV STUDIEPORTEFØLJEN

Status for studieporteføljen gjennomgås årlig. Dette gjøres som en del av de årlige studiekvalitetsmeldingene. Gjennomgangen skal ha et overordnet strategisk fokus, og skal gjøres på institutt, fakultet og samlet for UiB.

Instituttene gjennomfører en egenevaluering av status i alle studieprogram herunder programutforming, vurdering av endringer, nedlegging av studieprogram eller oppretting av nye studieprogram.

På basis av studiekvalitetsmeldingene gjør fakultetsledelsen og universitetsledelsen en strategisk vurdering av om studieporteføljen er i tråd med strategiske mål eller om den bør endres.

4. PROSESSBESKRIVELSE – SYKLISKE PROSESSER

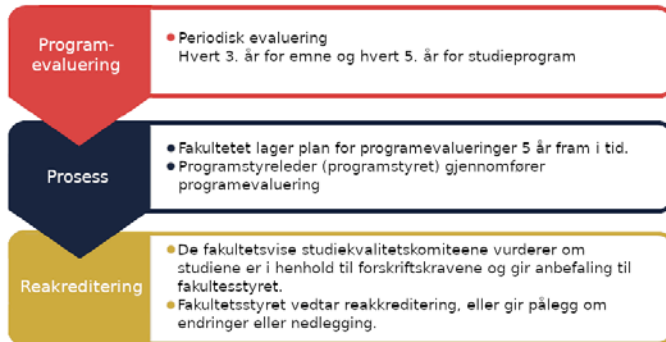

Prosesen med evaluering og reakkreditering av det etablerte studietilbudet, har som målsetting å sikre et stadig fokus på å styrke kvaliteten i UiBs studieprogram og å sikre at det samlede studietilbudet tilfredsstillende de kvalitetskravene som går fram av nasjonale krav til akkreditering, jf studie kvalitetsforskriften § 3-1 og 3-2, studietilsynsforskriften kap. 2, samt eventuelle nasjonale rammekrav.

UiB er *selvakkrediterende*, noe som betyr at universitetet selv kan vedta å opprette studieprogram uten å søke NOKUT om akkreditering. Selvakkrediterende institusjoner har selv ansvaret for å påse at studietilbudene tilfredsstillende de nasjonale kvalitetskravene gitt i studie kvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften. Det må derfor søkes universitetsstyret om å opprette nye studieprogram.

Tilsvarende setter forskriftene krav om at utdanningsinstitusjonene er forpliktet til å ha ordninger som sikrer at også de etablerte studieprogrammene tilfredsstillende de samme nasjonale kravene. Prosesen for evaluering av etablerte studieprogram med henblikk på de nasjonale kravene kaller vi reakkreditering. Prosesen bygger på programevalueringene som gjennomføres minst hvert 5. år. Arbeidet med å vurdere om det evaluerte studieprogrammet tilfredsstillende de nasjonale kravene til akkreditering, gjennomføres av egne fakultetsoppnevnte studie kvalitetskomiteer, som gir sin anbefaling om reakkreditering til fakultetsstyret. Det er fakultetsstyret som vedtar om programmet kan reakkrediteres eller om det må gjennomføres endringer i studieprogrammet for at forskriftens krav er tilfredsstillende.

Proessen for evaluering og reakkreditering følger normalt denne tidsplanen:

4.1 EVALUERING AV ETABLERTE STUDIETILBUD

3-ÅRIG SYKLUS – EMNEEVALUERING

Alle emner som det undervises i skal evalueres minst hvert 3. år.

Programstyreleder (programstyret) har det overordnede ansvaret for å lage en plan for emneevaluering slik at alle emner har gjennomført en grundigere evaluering, inkludert studentevaluering i løpet av en treårsperiode.

Emneansvarlig har ansvar for å evaluere emnet, at det gjennomføres studentevaluering, og for å analysere og følge opp resultatene, inklusivt å utarbeide forslag til forbedringstiltak.

I emneevalueringen skal emneansvarlig beskrive og begrunne pedagogiske valg, og reflektere over studentens læring som følge av disse valgene. Emneevalueringer skal også minst omfatte:

- oppfølging av tidligere evalueringer
- studentevaluering og andre evalueringer som er relevante for emnet

- erfaringer fra andre som bidrar i undervisningen på emnet, både studenter og ansatte
- strykprosenten på emnet
- eventuell fagfellevurdering
- vurdering av samsvar mellom emnets læringsutbyttebeskrivelse og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer
- en vurdering av om framdrift og opplegg for emnet er i samsvar med de fastsatte målene for emne og program
- I de tilfellene det er tilknyttet praksis eller arbeidsrelevans i emnet, skal det evalueres om ordningen fungerer tilfredsstillende.

Emneansvarlig utarbeider en rapport fra emneevalueringen, som sendes til programstyret og ansvarlig grunnenhet. Rapporter om emner som inngår i tverrfakultære studieprogram, skal behandles av programstyret. Programstyret bør om nødvendig be om evaluering av andre forhold, for eksempel om hvordan emnet fungerer i andre studieprogram. Rapporten offentliggjøres i Studiekvalitetsbasen, sammen med hovedresultater fra studentevalueringene, og en plan for hvordan rapporten skal føles opp. Rapporten og planen skal kommuniseres til studentene.

Programstyrene, som bruker emnet, må gi tilbakemeldinger om emner som ikke fungerer.

EVALUERING OG KVALITETSSIKRING AV PRAKSIS

Praksis kan forekomme både som et eget emne eller være integrert i et program. Praksis kan gjennomføres ved en institusjon, skole eller bedrift i Norge eller i utlandet. Det faglige ansvaret for praksis er det samme som for emner og program.

Det skal inngås kontrakt mellom partene. Kontrakten mellom institutt/fakultet og praksissted om praksissamarbeid skal minst inneholde følgende momenter:

- Omfang av praksis i forhold til emnet (delvis/fullstendig praksis i emnet)
- Type praksissamarbeid (case/undervisning/fysisk ved arbeidssted/jobbskygging)
- Omfang av studenter og nivå (studieår/semester på grad)
- Innhold i, og formål med case/praksisopphold.
- Tidsomfang- og fordeling på praksisperiode
- Økonomiske forhold (lønn/reiseutgifter)
- Praksisstedets forpliktelser
- Fakultetets/instituttets forpliktelser
- Yrkesskadeforsikring
- Regulering av opphavsrett og annen IPR
- Informasjon om utarbeiding av individuelle kontrakter mellom institutt/fakultet, studenten og arbeidssted.

Ansvar for kvalitetssikring av praksis, og derved den bedrift, institusjon eller skole hvor praksis blir gjennomført, ligger til fagmiljøet som eier det aktuelle emnet eller programmet. Studentene skal evaluere praksis etter endt praksisopphold.

5-ÅRIG SYKLUS – PROGRAMEVALUERING

Programstyret (programstyreleder) har ansvar for å gjennomføre programevaluering av eksisterende studieprogram minst hvert 5. år.

Studenter, eksterne fagfeller, og representanter fra arbeids- eller samfunnsnivå som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene.

Nye tilbud bør evalueres etter kortere tid og programstyrene kan vedta hyppigere evalueringer ved behov.

Programevalueringen skal minst omfatte:

- En vurdering av om forutsetningene i studiekvalitetsforskriftens §§ 3-1 til 3-3 og studietilsynsforskriftens kap. 2, jf. også § 4-1 (3), er dekket i studieprogrammet, herunder krav til akkreditering av studietilbudet og krav til fagmiljøets kompetanse og størrelse.

Evalueringen skal i tillegg inneholde:

- Vurdering av gjennomføring, frafall, kandidatproduksjon
- Vurdering av læringsmiljø
- Begrunnelse for valg av emner, undervisnings-, lærings- og vurderingsformer
- Etterlevelse av eventuelle nasjonale rammeplaner og retningslinjer for studiet.
- Omtale av hvordan følgende sikres:
  - Arbeidsrelevans
  - Praksis
  - Internasjonalisering
  - Læringsutbyttet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)
  - At undervisningen er forskningsbasert
  - Hvordan innspill fra eksterne fagfelle er fulgt opp i perioden
  - Studentinvolvering
  - At krav til pedagogisk kompetanse er på plass
  - Fagmiljøets størrelse
  - Utdanningsfaglig kompetanse

Rapporten skal inneholde forslag til forbedringer der det er behov for det.

Grunnlagsmaterialet for programevalueringen er de årlige egenvurderingene av emner og program, de 3-årige evalueringene av emner, oversikter over studiepoengproduksjon, og tilbakemeldinger fra studenter og involverte undervisere, inklusive studentevalueringer. Rapporten skal lagres i studiekvalitetsbasen sammen med informasjon om tiltak for oppfølging.

Fakultetene har ansvar for at det lages en samlet tidsplan for programevalueringer som angir hvilket år det enkelte program skal gjennomgås. Planen skal være tilgjengelig på fakultetets nettsider.

Aktuelle rapporter fra Tableau og STAR, gjengitt nederst i kapittel 3.1, og annet relevant datagrunnlag skal brukes som grunnlag ved programevalueringer.

REAKKREDITERING AV STUDIEPROGRAM

Fakultetets lokale studiekvalitetskomité skal gjennomgå, vurdere og ta stilling til om programevalueringen dokumenterer at NOKUTs studietilsynsforordning er innfridd, og at programmet kan reakkrediteres. Eventuelt gir komiteen råd om hva som må til for at programmet skal kunne reakkrediteres. Den lokale studiekvalitetskomiteen gir sin anbefaling til fakultetet som legger saken frem for fakultetsstyret.

Fakultetsstyret kan godkjenne anbefalingen om reakkreditering. Der som fakultetsstyret ikke godkjenner slik anbefaling, kan programstyret få instruks om å gjennomføre endringer i programmet. I tilfeller der den lokale studiekvalitetskomiteen anbefaler nedlegging av et program, kan fakultetsstyret gjøre vedtak om å anbefale universitetsstyret å legge ned studieprogrammet. Fakultetsstyret kan anbefale nedlegging av et program også i tilfeller der den lokale studiekvalitetskomiteen ikke anbefaler dette.

Evaluering av tverrfaglige og tverrfakultære studieprogram gjøres i samarbeid med de involverte fakultetene. Eier av studieprogrammet har ansvar for å koordinere samarbeidet.

Programstyret har ansvar for at alle involverte fag, fakulteter og enheter er tilstrekkelig opplyst og hørt i programevalueringen samt å sørge for at den lokale studiekvalitetskomiteen har all tilgjengelig informasjon i reakkrediteringsprosessen.

ÅRLIG SYKLUS – EKSTERN FAGFELLE

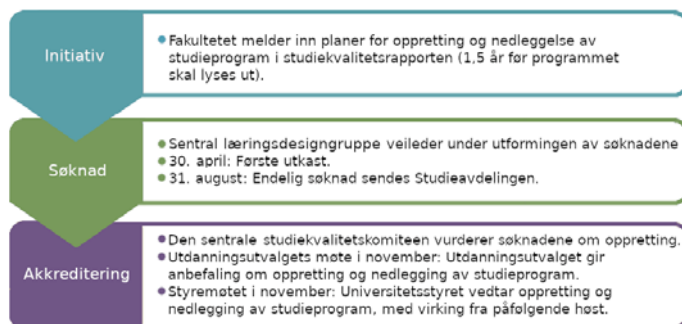
Alle studieprogram skal ha oppnevnt en eller flere eksterne fagfeller. Fakultetet oppnevner ekstern fagfelle etter anbefaling fra fagmiljøene. Mandat til fagfelle følger av vedlegg.

Ekstern fagfelle skal gjennomføre årlig vurdering av hele eller deler av studieprogrammet, etter bestilling fra programstyret. Fagfellevurderingene er sentrale i arbeidet med programevalueringene og reakkreditering av program. Fagfellen kan også bidra i den treårige evalueringen av emner.

Fagfellen inngår i det kontinuerlige og periodiske kvalitetsarbeidet gjennom årlig rapportering til programstyrene, og gjennom deltakelse i UiBs Studiekvalitetskomité når vedkommende fagmiljø søker om oppretting av nye studietilbud. Fagfellerapporten skal lagres i Studiekvalitetsbasen sammen med informasjon om tiltak for oppfølging.

4.2 AKKREDITERING – NYE STUDIEPROGRAM

SAKSGANG VED OPPRETNING OG NEDLEGGING AV STUDIEPROGRAM

Normalt følges saksgangen ovenfor ved oppretting av nye studieprogram. Malene for programoppretting og søknad skal brukes ved alle nye programopprettelser. Ved eventuelle opprettelser som ikke følger angitt tidsplan, skal uansett alle trinn i prosessen gjennomføres.

Fakultetet melder inn i **mars** hvert år hvilke studieprogram de ønsker å opprette og legge ned. Oppretting gjelder for program med oppstart høstsemesteret det påfølgende studieåret.

Fagmiljøene som ønsker å opprette nye studieprogram blir satt i kontakt med UiB læringslab, som veileder i forbindelse med førsteutkast til søknad og utforming av studieprogrammet.

Frist for å sende inn førsteutkast til søknad om oppretting av nye studier er **30. april**.

Frist for å levere endelig søknad er **31. august**. Endelig søknad om oppretting av nye studieprogram skal vurderes av en sentralt oppnevnt studiekvalitetskomité, som gir sin anbefaling om akkreditering til Utdanningsutvalget.

Parallelt melder instituttet som skal opprette studieprogrammet dette til fristen for studieplanendringer ved fakultetet. Fakultetsstyret anbefaler oppretting og nedlegging av studieprogrammet til Universitetsstyret.

Fakultetet oversender søknad om oppretting og nedlegging av studieprogram til Studieavdelingen. Den sentrale studiekvalitetskomiteen vurderer om de omsøkte studieprogrammene er i overensstemmelse med studiekvalitetsforskriftens og studietilsynsforskriftens krav til akkreditering. Vurderingen ligger til grunn for den videre behandlingen til Utdanningsutvalget og deretter i Universitetsstyret. Utdanningsutvalget gir anbefaling om oppretting og nedlegging av studieprogram til

universitetsstyret. Universitetsstyret fatter endelig vedtak om oppretting og nedlegging i **november**, med tidligst oppstart av studieprogrammet høstsemesteret påfølgende år.

Søknad om oppretting av studieprogram

En søknad om oppretting av nye studieprogram skal vise at kriterier fastsatt i studietilsynsforskriften er oppfylt. Søknadsskjema og veiledning er tilgjengelig på UiBs nettsider:

uib.no/foransatte/88791/opprette-studier

Rutinene for oppretting av nye studieprogrammer gjelder også for etter- og videreutdanningene. Om nødvendig behandler universitetsstyret slike saker også i vårsemesteret for å legge til rette for at ønsker fra eksterne aktører om nye tilbud kan komme i gang utenom universitet sine faste rutiner for oppretting av program.

Etter- og videreutdanningsvirksomheten er basert på de samme kravene som er fastsatt for andre studietilbud i UiBs kvalitetssikringssystem, men baserer seg også på normer og rutiner som er etablert gjennom Fleksibel utdanning Norge (FuN). Rutinene som gjelder for oppretting av nye studieprogram og nedlegging av studieprogram gjelder også for videreutdanningene ved UiB.

5. FELLESGRADER OG FELLES STUDIEPROGRAM

Universitetet kan inngå avtaler om forpliktende utdannings samarbeid med norske og utenlandske institusjoner, i form av fellesgrader eller felles studieprogram. Fellesgrader er et samarbeid der de deltakende institusjonene tildeler vitnemål i fellesskap, mens felles studieprogram er et samarbeid der den enkelte institusjon tildeler vitnemål. Retningslinjer for vitnemål i fellesgrader går fram av UiBs studieforskrift.

Rutinene som er beskrevet for oppretting av nye studieprogram, gjelder også ved etablering av fellesgrader og felles studieprogram, men arbeidet tar vanligvis lengre tid ettersom programmet skal godkjennes av flere utdanningsinstitusjoner. Ved felles studieprogram er det en av de deltakende institusjonene som oppretter programmet og som har det formelle ansvaret for driften og for å tildele graden, men med omfattende bidrag fra de andre deltakerne.

For felles studieprogram der UiB er gradsgivende institusjon, skal UiB sitt kvalitetssystem gjelde. For fellesgrader der andre institusjoner er gradsgivende, gjelder UiB sitt kvalitetssystem for de emnene som UiB tilbyr. I tillegg skal det utarbeides egne retningslinjer for kvalitetssikring på programnivå, basert på de deltakende institusjonenes kvalitetssystem og internasjonale standarder. Utfyllende regler for fellesgrader går fram av dokumentet «*Veiledning for utvikling og drift av fellesgrader*»: w2.uib.no/filearchive/uib-veiledning-fellesgrader_mai-13.pdf

6. TVERRFAKULTÆRE STUDIEPROGRAM

Det er utarbeidet egne retningslinjer for oppretting og drift av tverrfakultære program for å sikre at studiekvaliteten for studentene ivaretas, se vedlegg 2.

Retningslinjene skal sikre en klar styringsstruktur og ansvarsfordeling mellom partene som inngår i programmet, og inneholder krav om avklaringer knyttet til ressursvurderinger, økonomi, og forpliktelser knyttet til driften av studieprogrammet.

7. STØTTE TIL KVALITETSARBEID

7.1 DIGITALE STØTTESYSTEMER

Mitt UiB er UiBs læringsplattform, hovedkomponenten i UiBs digitale læringsmiljø. Kommunikasjon mellom underviser og grupper av studenter gjøres i Mitt UiB. I Mitt UiB kan studenter involveres i læringsaktiviteter som diskusjonsforum, quizer og innlevering av oppgavebesvarelser. Studenter finner også generell informasjon knyttet til undervisningsemnene sine i Mitt UiB, som litteraturlister og timeplaner.

Studiekvalitetsbasen (kvalitetsbasen.uib.no) er UiBs sentrale arkiv for instituttenes og fakultetenes studiekvalitetsmeldinger. Evalueringer av emner og studieprogram, evalueringer fra eksterne fagfelle, referat fra dialogmøter og andre dokumenter som er relevante for studiekvalitet og studiekvalitetsarbeidet skal inn i basen. Maler til bruk i evalueringsarbeidet gjøres tilgjengelig i Kvalitetsbasen. Innholdet i basen er offentlig tilgjengelig.

UiB arbeider med å få på plass et digitalt verktøy for å understøtte og forenkle prosessene knyttet til utvikling av emner og studieprogrammer. Innføringsprosjektet tar sikte på å pilotere verktøyet studieåret 2020–2021. Det vil bli gjort tilpasninger i Studiekvalitetsbasen i forbindelse med dette arbeidet.

7.2 UiB LÆRINGSLAB

UiB læringslab består av et tverrfaglig team som, i samarbeid med UiBs universitetspedagogiske fagmiljø, tilbyr verktøy og tjenester til fagmiljøenes kvalitetsarbeid i studiene. UiBs læringsplattform Mitt UiB blir driftet fra læringslaben. Ansatte ved UiB kan låne lokalene til arbeid knyttet til utvikling av undervisningen, og be om støttetjenester fra UiB læringslab. Det tilbys også tjenester innen [medieproduksjoner](#) og [andre verktøy og tjenester](#)

7.3 STUDENTMEDVIRKNING

Både fakultetene og universitetet sentralt har ansvar for at den kompetansen som studentdemokratiet representerer gjennom fagutvalg, studentutvalg og studentråd mv., blir brukt i arbeidet med studiekvalitet på alle nivå av organisasjonen. Studentmedvirkning er derfor integrert i alle prosesser av betydning for kvalitetsarbeidet.

Det er krav om minst 20 % studenter i alle vedtaksorgan. I rådgivende organ skal det være studentrepresentasjon dersom reglene for organet sier det.

7.4 LÆRINGSMILJØ

Læringsmiljøutvalg (LMU)

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved UiB er oppnevnt i samsvar med *Lov om universiteter og høyskoler* § 4-3, pkt. 3. LMU er et rådgivende organ som har ansvar for å følge opp spørsmål knyttet til universitetets fysiske og psykososiale læringsmiljø, jf. utvalgets mandat. Etter loven skal studentene og institusjonen ha like mange representantar i utvalget. Fem studenter blir oppnevnt av studentorganisasjonene. De fem resterende medlemmene er ansattrepresentanter. Fire av ansattrepresentantene er ledere på høyt nivå. Den femte representanten har eit særlig ansvar for å ivareta rettighetene til studenter med funksjonsnedsettelse og deres behov for tilrettelegging ved UiB. Lederstillingen i utvalget veksler mellom studenter og institusjonen hvert annet år. Utvalget har fire faste observatører. Læringsmiljøutvalget utarbeider, oppdaterer og følger opp UiBs handlingsplan for styrking av læringsmiljøet.

Rapporter om læringsmiljø

Si fra

Si fra er et system for studenter og ansatte som ønsker å gi melding om negative og positive forhold knyttet til læringsmiljø. Systemet inneholder rutiner for mottak og behandling av og rapportering om meldingene. Innmelding skjer elektronisk via nettskjema. Meldingene behandles av egne mottaksgrupper på fakultetsnivå som fordeler oppfølging av sakene til rett instans. Saker som blir markert som alvorlige behandles først på sentralt nivå, før eventuell videresending til fakultetsnivå.

Læringsmiljøutvalget blir orientert to ganger i året om omfang og type innmeldinger som gjelder det fysiske og sosiale læringsmiljøet. Innmeldingene kommer fra Si fra, HMS-avvikssystemet og andre innmeldinger. Læringsmiljøutvalget følger opp innmeldingene i dialogen med fakultetene som foregår i forbindelse med Læringsmiljøutvalgets møter, og etter behov, ved å foreslå nye eller endrede regler og retningslinjer, handlingsplaner og budsjettinnspill.

Studentombud

Studentombudet er en uavhengig bistandsperson som har som oppgave å gi studenter ved Universitetet i Bergen råd og hjelp i saker knyttet til studiesituasjonen. Studentombudet skal påse at sakene får en korrekt og forsvarlig behandling, og at studentenes rettigheter blir ivaretatt. Ombudet har taushetsplikt, og det er uforpliktende å ta kontakt.

7.5 INSENTIVORDNINGER

Det kan søkes om støtte gjennom nasjonale og institusjonsvise insentivordninger for å sette i gang prosjekter som bidrar til å styrke utdanningskvaliteten i utdanningene.

DIKU har ansvar for ordningen med Senter for fremragende utdanning (SFU), og har i tillegg en rekke programmer og midler og som retter seg mot å styrke kvalitet i utdanning, diku.no/programmer.

UiB lyser årlig ut insentivmidler rettet mot tiltak som skal styrke utdanningskvaliteten. Utdanningsutvalget vedtar satsningsområdene forut for hver utlysning.

Læringsmiljøpris

UiB deler ut læringsmiljøprisen én gang i året etter vedtak i Læringsmiljøutvalget. Alle studenter eller studentorganisasjoner kan nominere kandidater. Formålet med prisen er å anerkjenne miljø eller enkeltpersoner ved universitetet som har lyktes i å legge forholdene spesielt godt til rette for læring gjennom faglig, pedagogisk og sosial innsats, eller gjennom tilrettelegging av det fysiske eller psykososiale læringsmiljøet.

Ugleprisen

Ugleprisen er UiB sin interne pris for utdanningskvalitet. Prisen blir delt ut av UiBs utdanningsutvalg, til fagmiljø som kan dokumentere særlig vellykkete tiltak for studiekvalitet. Vinneren av Ugleprisen blir nominert til Kunnskapsdepartementets nasjonale pris for utdanningskvalitet.

7.6 INFRASTRUKTUR

Både fakultetene og universitetet sentralt har ansvar for materielle og ikke-materielle støttesystem for undervisningsaktivitetene. Viktige støttesystem i denne sammenhengen er blant annet tjenestene ved Universitetsbiblioteket, Studieavdelingen, Eiendomsavdelingen og IT-avdelingen. Behov for tjenester fra andre avdelinger meldes i uib.no/tjenesteutvikling/128644/tjenesteportalen-uibhjelp

VEDLEGG

VEDLEGG 1

RETNINGSLINJER FOR EKSTERNE FAGFELLER VED UNIVERSITETET I BERGEN

1. Eksterne fagfellevurderinger utgjør en viktig del av UiBs arbeid med kvaliteten på studietilbudet.
2. Fakultetene oppnevner en eller flere eksterne fagfeller for hvert studieprogram. Funksjonstiden er normalt 4 år.
3. Programstyret som studieprogrammet hører inn under, skal årlig angi hvilke sider ved studietilbudet som ønskes vurdert av fagfellene. Tidligere fagfellevurderinger, interne program- og emneevalueringer, tilbakemeldinger fra studenter og involverte undervisere og oversikter over studiepoengproduksjon, eksamensresultater og frafall vil gi programstyrene grunnlag for å avgjøre hvilke spørsmål fagfellene bør se nærmere på. Fagfellene står likevel fritt til å undersøke også andre sider ved studieprogrammet. De kan i den anledning be om den dokumentasjon som de finner hensiktsmessig.

4. Det er ønskelig at de eksterne fagfellene er særlig oppmerksomme på:
  - a. Sammenhengen mellom læringsutbyttebeskrivelsene og de lærings-, undervisnings- og vurderingsformer som inngår i et studieprogram eller enkeltemner
  - b. Sammenhengen mellom de emnene som inngår i studieprogrammet
  - c. Kvalitetsutviklingsarbeidet knyttet til studieprogrammet
5. Fagfellene skal årlig utarbeide en skriftlig rapport som sendes programstyret.
6. Oppfølgingen av tidligere foreslåtte tiltak skal alltid vurderes som ledd i neste års oppdrag.
7. Rapportene fra fagfellene skal omtales i de programevalueringene som programstyret skal gjennomføre hvert 5.år.
8. Fagfellene skal minst én gang i løpet av funksjonstiden møte tilsatte og studenter for en samtale om kvalitetsutviklingen av studieprogrammet.
9. De eksterne fagfellene kan bli bedt om å bidra i UiBs studiekvalitetskomité når vedkommende fagmiljø søker om oppretting av nye studietilbud.
10. Vervet som ekstern fagfelle honoreres av fakultetet etter nærmere avtale.

VEDLEGG 2

RETNINGSLINER FOR UTARBEIDING OG DRIFT AV TVERRFAKULTÆRE PROGRAM

Vedtatt av utdanningsutvalget 9.5.2012. Lagt fram i universitetsstyret 27.9.2012

– Oppdatert i forbindelse med revisjonen av kvalitetssystemet i 2018.

1. Utarbeiding av nye tverrfakultære studietilbud

Alle studieprogram skal være forskningsbasert. Initierting av nye program kan gjøres av interne fagmiljøer og eksterne miljøer/samarbeidspartnere. I samråd mellom deltakende fakulteter skal det fastlegges hvilket fakultet som skal ha administrativt ansvar.

Den videre godkjenningprosessen er delt i to faser. I den første fasen melder administrativt ansvarlig fakultet inn planer om oppretting av nye studieprogram i studiekvalitetsmeldingen, og planene legges fram for universitetsstyret i novembermøtet, 1,5 år før planlagt oppstart. I den andre fasen skal det utarbeides søknad og programmet skal akkrediteres. Se beskrivelse av prosessen og krav til innhold i studieplanene, i systembeskrivelsens kap. 4.2.

2. Ressursvurderinger

Sammen med forslag til studieplan for et tverrfakultært program skal det utarbeides overslag over ressursbehov for undervisning, veiledning og vurdering (eksamensarbeid).

Overslaget skal være i form av beregnede arbeidstimer med utgangspunkt i studieplanen og et stipulert studenttall. I tillegg kommer timer til faglig koordinering og eventuelle behov for økt administrasjon.

Dersom det er behov for ekstraressurser til drift av programmet og/eller enkeltemner, bør det tas opp i budsjettprosessen av det administrativt ansvarlige fakultet.

Faglig ansvar for de enkelte emnene skal fastlegges i studieplanen. Det fakultetet som emnet sorterer under, har budsjettansvar for emnet og blir kreditert resultatbudsjettet. Dersom flere institutter gir undervisning i et emne, er hovedregelen at oppgjøret mellom partene skjer ved fordeling av studiepoengproduksjon. Partene kan eventuelt bli enige om en økonomisk kompensasjon.

3. Styringsstruktur

Det administrativt ansvarlige fakultetet oppnevner i fase 2 et programstyre der representanter for samarbeidsmiljøene og studenter er med. Det bør være en faglig ansvarlig for programmet som er leder for programstyret. Fakultetet/instituttet stiller til rådighet nødvendig administrativ kapasitet.

De instituttene/fakultetene som deltar i de tverrfaglig programmene skal være representert i programstyret. Medlemmene plikter jevnlig å rapportere om møtene i styret til ledelsen ved eget institutt/fakultet. Programstyremedlemmene har særskilt ansvar for å forankre programmet i driften ved instituttet.

Programstyret har en rådgivende funksjon overfor institutt og fakultet når det gjelder planer for emner og program. Programstyret har videre ansvar for å drive programmet, noe som innebærer:

- kvalitetssikring i samsvar med retningslinjene i systembeskrivelsen av UiBs kvalitetsarbeid.
- å planlegge og koordinere undervisning
- å sørge for oppfølging av studentene
- å lage plan for evaluering av emnene og programmet i samsvar med systembeskrivelsen av UiBs kvalitetsarbeid
- å gjennomføre en kort årlig egenvurdering av programmet, blant annet basert på egenvurderingene av emnene (kap. 3.1 i systembeskrivelsen)
- å foreslå ekstern fagfelle
- oppdatering av studieplaner

- å sørge for at det blir utarbeidet tilbud om og avtaler om delstudium i utlandet som er innpasset i programmet
- å gi informasjon til studenter og samarbeidende fagmiljøer

Emner som inngår i flere programmer stiller store krav til timeplanleggingen, og det bør legges en fast time- og eksamensplan, særlig for de obligatoriske emnene. I emner der det er ledige plasser, kan andre studenter enn de som er tatt opp til programmet, følge undervisningen.

4. Forpliktelser

Gjennom deltakelsen i programmet er samarbeidsfakultetene forpliktet til å gi undervisning etter fastlagt syklus i de emnene som inngår i studieplanen for hele programperioden. Samarbeidet kan sies opp med virkning for neste opptakskull etter vedtak om nedlegging i Universitetsstyret året før. Miljøer som ønsker å trekke seg fra samarbeidet, må gi melding om dette i god tid før det ansvarlige fakultetet melder ønske om nedlegging i studiekvalitetsmeldingen året før.

Programstyret/fakultetet skal sørge for at studenter som allerede er tatt opp på programmet, får fullføre dette.

Tallet på studieplasser og utlysning gjennom Samordna opptak, blir vedtatt av Universitetsstyret. Samarbeidspartene er forpliktet til å gi undervisning til fastsatt studenttall i de emnene og spesialiseringene som inngår i programmene.

uib.no

Instituttene
Programutvalgene
MEDSU

Referanse

2020/3588-MADA

Dato

15.12.2021

Undervisning og vurdering ved Det medisinske fakultet våren 2022

Vi er dessverre nok en gang tilbake i en situasjon som vil få konsekvenser for undervisning og vurdering. Vi har stor forståelse for at dette er krevende både for undervisere, studenter og studieadministrasjon. De nye nasjonale tiltakene fra 16. desember gjør imidlertid at vi ikke kan gjennomføre semesterstart våren 2022 som planlagt.

Vi ønsker at situasjonen skal være mest mulig forutsigbar for ansatte og studenter. Samtidig ønsker vi at studentene skal komme tilbake til campus i januar i så stor grad som mulig. Etter dialog med utdanningslederne og instituttlederne har fakultetet laget følgende retningslinjer for undervisning og vurdering i januar og februar 2022:

Undervisning

Januar

- Hovedregel: teoriundervisning gjennomføres **digitalt**. *
  - Seminarer/smågruppeundervisning for inntil 20 personer kan opprettholdes som fysisk undervisning der det er ønskelig og i tråd med gjeldende smittevernregler, men det vil også her være mulig å velge heldigital eller hybrid løsning ved behov.
- Praktisk og klinisk undervisning opprettholdes. Bruk av munnbind er påkrevd dersom det ikke kan holdes en meter avstand.
- Reserverte undervisningsrom beholdes selv om undervisningen digitaliseres.

Februar

- Hovedregel: teoriundervisning planlegges **digitalt eller hybrid**. *
  - Seminarer/smågruppeundervisning for inntil 20 personer kan opprettholdes som fysisk undervisning der det er ønskelig og i tråd med gjeldende smittevernregler, men det vil også her være mulig å velge heldigital eller hybrid løsning ved behov.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

- Praktisk og klinisk undervisning opprettholdes. Bruk av munnbind er påkrevd dersom det ikke kan holdes en meter avstand.
- Reserverte undervisningsrom beholdes selv om undervisningen digitaliseres.

* Det er ulike måter å gjennomføre heldigital undervisning på. En forelesning kan gjennomføres i sanntid over Zoom eller Teams, men man kan også velge alternative løsninger. Opptak av forelesning eller alternative læringsressurser kan også gjøres tilgjengelig for studentene før oppsatt undervisning, slik at timeplanlagt tid for eksempel kan brukes til digital spørretime eller til andre studentaktiviserende aktiviteter.

Se UiBs veileder til digital og hybrid undervisning:

[Råd og hjelp for digital og hybrid undervisning | UiB læringslab | UiB](#)

Vurdering (eksamen)

Alle skriftlige skoleeksamener i januar – både ny og ordinær eksamen - må avholdes som digital skriftlig skoleeksamen hjemmefra. Øvrige nye eksamener (konte) i februar og mars planlegges som hovedregel med samme vurderingsform som ordinær eksamen høsten 2021. Dersom det er faglig forsvarlig, kan også disse legges om til digital skoleeksamen hjemmefra. Studentene må varsles om eventuelle endringer i vurderingsform fra ordinær til ny eksamen så snart som mulig.

Fakultetet vil gjøre en ny vurdering av situasjonen i januar og komme med nærmere informasjon om undervisning og vurdering resten av semesteret.

Vårsemesteret generelt

Det må i størst mulig grad legges til rette for at studenter kan gjennomføre obligatoriske krav på alternative måter innen de ordinære rammene for vårsemesteret, dersom det oppstår behov for det. Se [UiBs midlertidige koronaforskrift](#).

Emneansvarlig må formidle tydelig hvilke aktiviteter som er obligatoriske, og hvordan studentene selv har ansvar for å ta kontakt i god tid ved sykdom eller karantene slik at det er mulig å tilrettelegge for gjentak. Sykdomsrelatert fravær gir ikke rett til fritak fra obligatoriske krav, og fravær over en viss grense vil allikevel kunne medføre at studenten ikke har rett til å avlegge eksamen.

Det medisinske fakultet sine [midlertidige tillegg i vårt utfyllende reglement](#) sier også at studenter som har sykdomsrelatert fravær på enten ordinær eller ny eksamen har rett til en tredje vurdering for å unngå forsinkelser i progresjon.

Vi vil avslutningsvis benytte anledningen til å takke alle ansatte og studenter for stor innsats på utdanningsfeltet i 2021. Vi ønsker alle en riktig god juleferie og et godt nytt år.

Vennlig hilsen

Marit Øilo
visedekan for utdanning

Ørjan Leren
seksjonssjef

Programutvalgene ved MED

Referanse

2022/2258-MADA

Dato

02.02.2022

Egenvurderinger fra programutvalgene for 2021

Utdanningskvaliteten ved UiB gjennomgås årlig i form av egenvurderinger på emnenivå, programnivå og institutt- og fakultetsnivå. Egenvurderingene ligger til grunn for de årlige dialogmøtene mellom fakultetsnivået og institusjonsledelsen, som munner ut i UiBs samlede studiekvalitetsmelding.

Som en del av dette sykliske studiekvalitetsarbeidet skal fakultetet avholde dialogmøter med sine fagmiljø om utdanningsvirksomheten, og de samme miljøene skal utarbeide skriftlige egenvurderinger. Gitt programstrukturen ved vårt fakultet er det vurdert fra fakultetsledelsen at kvalitetsrapporteringen er best ivaretatt mellom fakultetet og programutvalgene.

Dialogmøte

Dialogmøtet mellom fakultetet og programutvalgene vil finne sted i møtet i studieledelsen onsdag 11. mai. Det er derfor viktig at programutvalgene er representert i dette møtet ved leder eller dennes stedfortreder.

Egenvurderinger

Fakultetet ber programutvalgene om å utarbeide en kort, skriftlig egenvurdering på 1-2 sider innen **fredag 1. april 2022**. Egenvurderingen skal ta utgangspunkt i egenvurderingene fra de emneansvarlige samt vurdering fra ekstern fagfelle. Det skal også vurderes om planlagte eller gjennomførte endringer på emnenivå påvirker helheten i programmet. Dersom resultater fra Studiebarometeret og/eller andre undersøkelser viser behov for oppfølging, skal dette framgå av egenvurderingen. Programmets gjennomføringstall skal også gjennomgås og gjøres rede for.

Egenvurderingene vil, sammen med drøfting fra dialogmøtet, danne grunnlag for fakultetets samlede studiekvalitetsmelding.

UiB har i år bedt fakultetene om å omtale følgende punkter spesielt i studiekvalitetsmeldingen. Vi ber derfor om at programutvalgene også kort adresserer disse i egenvurderingene, dersom det er aktuelt:

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

- Oppfylging av studieplasser på grunnstudiene
- Rekruttering av søkere til masterprogrammene: status for 2021 og mulige tiltak for å øke antall kvalifiserte søkere

Vi viser for øvrig til rapporter i Tableau og STAR til bruk ved egenvurderinger på programnivå: <https://rapport-dv.uhad.no/#/workbooks/1573/views> (innlogging med «brukernavn@uib» og UiB-passord).

Ved spørsmål, ta kontakt med martha.dahle@uib.no.

Vennlig hilsen

Ørjan Leren
seksjonssjef

Martha Houen Dahle
seniorrådgiver